

PG 5025

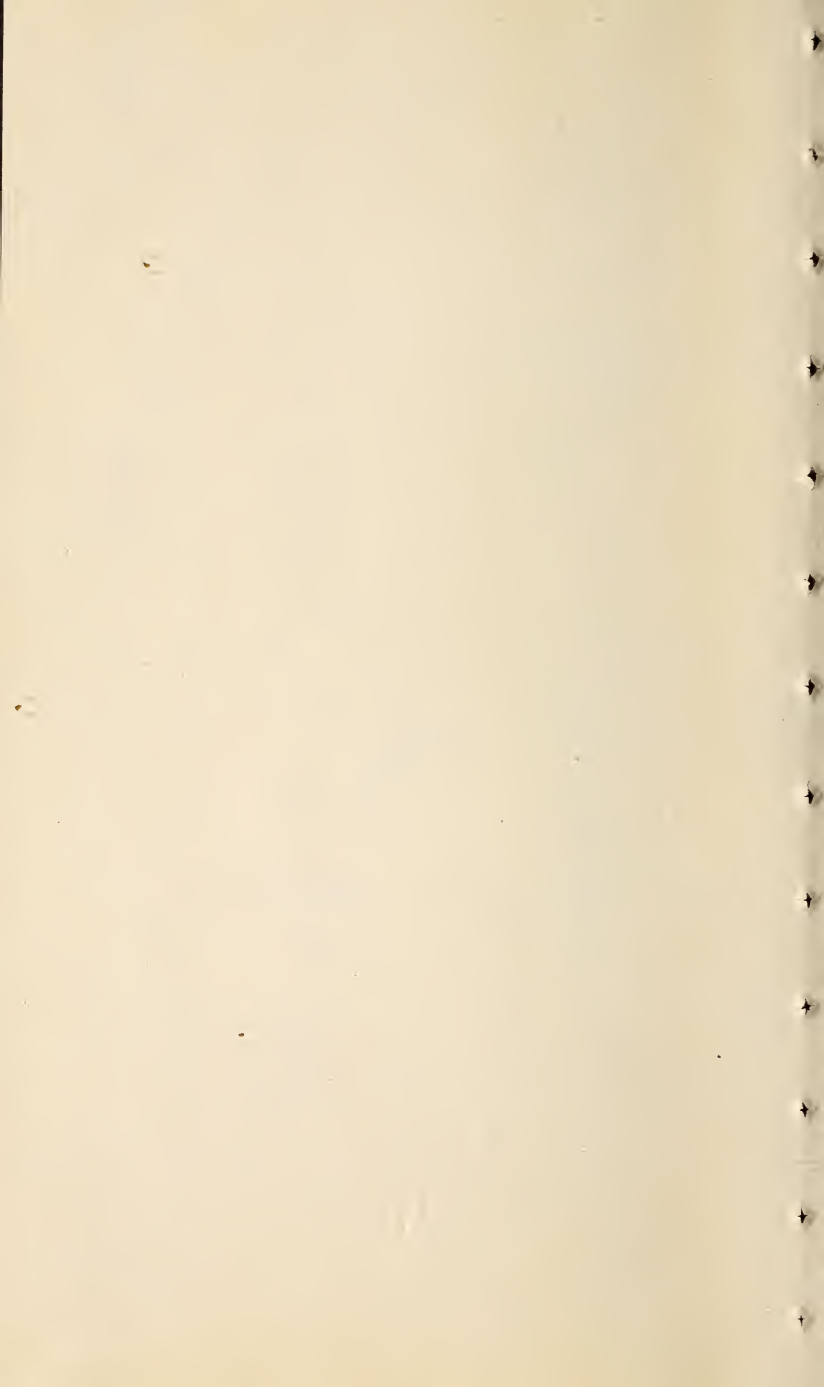
.S62

1822

2 - JUL 28
COPY 1967

167
S l o w e n s k é

W e r s t e.

W y d a l
Ján Csaplovics.

Collecta revirescunt.

W P e s t i 1822.

Wytiffcené v Jána Tomássa Trattnern
z Petróza.

PG 5025

S62

1822

P r e d m l u w a.

Pan T a b l i c , Kostolno - Morawsky
Sl. Bozjho Kazatel widal 1804. 1805.
a 1809 roku tri Swazky Werssu, pod
tytulem: S l o w e n s s t j W e r s s o w c y .
— Giste mohau Slowacy gemu za to
wdečnj byti. Gen škoda že On te wer-
sse wšsecke velmi počessil, takže gsu oni
wjce čestké nežli slowenské.

Gá gsem w mladosti mé mnoho
tałowjch werssů spolu sebral; — a ted
gednu částku z nich čtenárum slowen-
ským do ruč podávam. Na to gsem
pozor dal, aby oni koliko možné gest
s l o w e n s k ý zneli, tač gačo nassj
Slowacy obyčegne howorja.

Gestli čtenárum tento Swazek
wdečný bude, gestte y druhý nasledu-
wat může; nebo Slowácy premnoho
Weršů magj.

Psal gsem 20. Maja 1822.

1.

Chwála Slováku,

sepsaná od Slováka

wydána nakladkem

Urozeného Slováka.

(Této werše psal w banské Štiamnicih tehdeššy
Študent Georg Rohon, z Turčianske Stolicy
pochodženy, a wittlačiti gich dal Štiamnicky Mes-
štan Stephan Bobek.)

Gaudeo Slavonico, quod sim de stemmate natus;
Gloria Slavorum nomen et omen habet!

Náš národ Slowensky gestíť starobily
Nebo za Homéra giž Slowácy byli *)
Homerus pak žiw byl za času Možžisse
A tak mnoho sto lét pred Prisstjim Gežžisse.
Prewissuge tehdy on wstarožitnosti
Žigjcy národy starobylé dosti;

---

*) Homerus mluwí o Genetech, z nichž Weneti
posšli, a z Wenetu Slowácy wíž Melanch-
tonowe Listy k Krameriusowý list 501.

Pred Slováky byli mnozy sice w kwete,
Než nepanowali tať dluho na swete.
Kécy od Slováku, mnohem starssj byli,
Ale tj se dáwno gjž wířorenili:
Slovácy pať budu wźdicťy panowati,
Ussam w Boha, dokud bude swet trwati.
Gsau oni w Europe haussne rozssjrenj,
Ktereg tri částky gim sľužj ě obidlenj; *)
Gen čtvertű část držj ginj Národowé,
Ku příkladu: Nemcy, Francauzy, Wlas-
chowe.

Co su Morawčjcy, Čessy a Rusnácy,
Chorwate, Polácy? — wssěčo gsau Slo-
wácy! **)

Tri djly Europy Slovácy sprawugi,
Gen čtvertű Národum susednim swolugi.
Slovácy gsau Národ wysoce wznesseny,
Což gim učinili tať mnohé Promeny?
W gegich Dustogenstwj nic gim nešřkodyli,
Než rádegi ě chwále přičinau gim byli.
Než co za přičina toho panowánj,
Proč sine my tať welky, a tať dluho Pánj?
Proto, že Slovácy, wždy uprimnj byli,
Taťže se y Bohu y lidem ljbili.

---

*) Revay Histor. Cent. VII. Toto orbe terrarum est, inquit, lingua Slavica, qua plurimas gentes alloqui licet.

**) Idem ibid: Slavi, sunt, inquit, Istrii, Dalmatae Croatae, Bosnenses, Bohemi, Silesi, Lusatii, Poloni, Lithvani, Rutheni, Scandinavi, Russi, Bulgari.

Netrpeli mezy sebau žádný rozbrog,
Meli mezy sebau trwanliwy pokoj:
Ginjch w pracowánj nikdy nemjlyli,
Ale k milovánj Bližnich schopny byli.

Ginj Národowé tež gim pokoj dali
Když od nich přičini boge nedostali;
Ten pak Národ který proti nim bogował,
Zned w bitwe Slowákum pati ukazo-
wal. *)

Wždy nassj Slowácy takowjto byli
Gazyk swúg slowensky ochotne hágili **)
Slowáku učenyh vždy radi mjwali,
Proto tak weliké Chwali dočekali.

Ale snad slowenská uprimnost přestála?
Snad mezy Slowáky, dnes swúg konec
wzala?

Nikoli! až podnes gsau Slowácy stáli,
Gať byli Otcowé, tak djtky zustali.

Ginj gsau k počestnim welice nachilnj, ***)
Ginj w bogowanj gaťo Lwowé silnj; ****)

---

*) Belius, Venedi Vandalorum, ait, ditiones, cum hinc inde migrationes fecissent, aperto Marte invadunt, domi relictos exturbant, profectis domo in alias terras reditum negant: redituris vim, arma, militesque opponunt.

**) Od ud tak mnoho D sem o národu slowenskem widáno, k. p. nedáwno: Obrana Gazyka Czeského.

***) Od předkau svých wzatau chwálu uctivosti pekne hági: neswečné gest u njch, aby kdo pozřmú a Hospody počestnému neudelil.

****) Optimus est militum slavo de stemmate natus.

Ginj pať Slowáku učenyč milugj
A gjm dobrodinj mnohá prokazugj.
Gať miluge Slowák Slowenskú Logikú,
Miluge Slowenskich tať y werffownjkú;
Wzáctné mu když se chce Logikus tázati;
A werffownjť začne swé werffe spjwati.
Tot gsem chcel na krátce o Slowácyč rjci,
Neb ge chce rupiti Stoletj bežjcy.
Kdo wjc o Slowácyč čjsti premisluge,
Temu se ku kniham cesta ukazuje *)

---

*) Vid. Philologisch = Kritische Abhandlung, von der Wendischen Sprache, und ihrem Nutzen, in den Wissenschaften v. M. Georg Körner. —

Item: Erste Linien eines Versuchs über den alten Slawen Ursprung, Sitten, Gebräuche, Meinungen, und Kenntnisse ausgearbeitet v. Carl Gottlob Anton.

Item: Georg Papanek Historia Gentis Slavae.

Item: Stare Nowiny Literního Umenj.

Item: Adm. Rev. D. Andreae Plachy V. D. Ministri Martinopolitani apud Thuroczienses, Animadversiones in L. I. de fidelitate Hungarorum erga Reges. Et alia multa opera.

2.

Žalostna Žaloba

mnohé trapeníj znassegjiho Lenu.

1.

Ach, pro težkost promluwiti nemůžem,
Auweh beda!

Ay hle, gedna každá žena, gen me Trapeníj
hledá,

Wzýme w lete, wedne w Nocy, počoge
ničdy nedá,

Každa mne gen trápit misťj, když lžha,
stáwa seda.

2.

Auweh! Komu se žalowat? ničoho gjž ne-
widjm,

Swoge utiřky rozpráwat; každeho se gá
stidjm:

Ačkoli můg život bjdný ničdy zlostně ne-
řidjm,

Predce ukřutenřtwj welke proti mne wždi-
čty widjm.

3.

Těším se nic meně trochu, že některý mu-
dry Muž,
Aspoň v svogom vlastnom Dome, mne
kolko toľko pomůž,
Kdy mne aspoň policuge, bářsy obránit
nemůž,
Wšak předce do konečného zuffalstwi
mne stjm wimůž.

4.

Ženy gsau sje k plaču chitré; asnad když
plakat budem,
Ljtošti u njch negaké y ga také dobudem,
Protož ani težce kwjlit, litowat sy ne-
budem,
Nebo stidjc se žalowat, škodilbych sy
swjim studem.

5.

Powjm porád co mne činj, gakowé od mla-
dosti
Trpjm trávenj, Neresti, až do same Starosti.
Mne sužowat pretahowat, nemagu ni kdy
dosti,
Zwlastte ženy, takže sami nelitugj swjch
kosti.

6.

Žrodil gsem se ze semena welmi maličičkeho,
Wšak mnohokrat skrže ženske ruce pretrá-
saného;

Potom do zeme bránami, ukrutne wtla-
čeného,

A tať odporostem mnohjm w zemi za-
nechaného.

7.

Když sem počal wzrostat, přišli ženy mne
opačowat;

Snad se radili že trawu tu treba wihazowat,
Na kteréby meřo bylo mne ležat a nocowat

Snad sem poznal že mne budú ženy djwěty
trucowat.

8.

Šwalilo se gich moc na mne, tať ma wel-
mi tlačili,

Skubagjce trawu pri mne welmi mi ubljžili,
Mezy sebu žartowali, nědy se powadili,

Mne wssat y ležgac y klačgac welmi ob-
tjžně byli.

9.

Když gsem zase hore powstál, gestliže gsem
hruby byl,

Snad proto že gsem mocnegššý ženám sem
se neljbil;

Raždy ma hanil, ědy pri mne neb okolo
mne chodil,

Žadal aby se tať mocný a hruby len nerodil.

10.

Slyštež dale: ědyž mne potom dozreleho
wideli,

Giné wšsecky polné prace na stranu odložili,

Mne za mé wlasý skupat trhat ochotne
pospíšili,
Kwali, ukrutne kmásali, čo gen mohli
trhali.

11.

Widel gsem že ge zle semnú, že nemoža
ugiti,
Musel gsem gačo zločinec predce powázan
byti;
Dali mne hned do giného Mjsta potom
zložiti;
Chtegjc wetšji ukrutnosti nademnu pro-
woditi.

12.

Tam giž byli nástrogowé na mne prihoto-
wenj,
Bit y prace w poli byla, wšsať nebylo šho-
wenj,
Na železných y drowených Kassalgech sem
trápený,
Tam mne bili y kmásali, nelitostiwé ženy.

13.

Glawy moge postjnané pod nohamy tlačili,
A nekteké bez ljosti, y mozky witalčili,
Potom Piestom y Cepami preukrutne
mlátili,
Gačo chтели, tať swu wůli pri mne gsau
prowodili.

14.

Wtedy gsem se sje domnjwal, že gjž budu
mat dosti,
Neprátele mogj na te swe welké ukrutnosti;

Ale zase mne zvázáli, a nemeli litoſti,
Ku Močidlu mne donesli, kdež bylo wody
dosti.

15.

Missel gsem sy že w močidle, gať w hrobě
odpočiniem,
A ženſku zloſt y ukrutnoſt wſſecku dalſſj gjž
miniem:
Wſſať oni se toho bogjc že se hore pozd-
dwiĥnem,
Skaljm gſu mne priĥazali, ať gjž y Du-
chem ĥinem.

16.

Wtom trápenj za mnohe dni, muſel ſem zu-
ſtáwati.
Tež potom gsem zase počal trochu se rado-
wati,
Když počali Skalja ze mne wen z wody
zházowati,
A mne taťé wen na ſucho opěť wiĥázowati.

17.

Ale potom ukrutenſtwj nemalě wiĥonali,
Neb gať nahle gsem obeschnul, zase mne
powázali,
A rozawſſe gaťo mrtwěho po zěmi roz-
ſtjerali,
By mne neťdo neukradl, y na to pozor
dali.

18.

Tam ſem muſel dlube časy, gaťo pes ſe wá-
lati,
Miſſjc ſobe: čo ſe bude daleg ſe mnu ěonati?

Wjtr, Slunce, Desť y Žymu, tam gsem
musel znáseti,
Gesťto sem byl tať newinný, gaťo ma-
ličke Deti.

19.

Opet mne hore staweli, potom zas zwázali
mne,

Domou zberuc wečer rano buchali prena-
ramně.

Bigje hlavu, ruky, nohy, polamali gsu
na mne,

Taťu činili Ukřutnost bez winny a da-
remně.

20.

Nad to wsecko gesťte horšsie trápenj wimi-
šeli,

Lámačky, Trlice, Trogky, hned na mne
wihledali

Wnjch mne trepuce, y z kůže, wseckeho
mne zodreli,

Welitugje mne na sřrže, swu pri tom Ra-
dost měli.

21.

Wtom Trepanj preukřutnem, welmi mne
rozřmasili

Ale asnad zase proto, aby mne pribladili

Wzali šťeti v pačesv a snjmi mne česali

Tať zubamy preostrjmi Wlasj mi wicřhali.

22.

Nedbali na mé bolesti, ani na mé Trápenj,
Gaťo Dewky wlasj pletu, tať sem byl za-
pleteny,

A poznal gsem, že se z toho radowali te
ženy,
Kterým kdýž mne trápit mohu wetššj
radošti neni.

23.

Nenazdáwal gsem se že wjc gessce musým
trpeti,
Ale ženy, děwky, Babi, y te maličke Deti,
Bez meho Roztahowánj nechteli posedeti,
Nadgawali mne wšseligať, kdo gať mohł
wedeti.

24.

Potom na gačusy kudel, gať šupu pri-
wázali,
Wlasy moge witahugjc zubamy wihrizali,
Saukali a prehognjmi šlinamy upšwali,
Š wretena na motowidlo zase rozťahowali

25.

Kdýž mne z motowidla snjmu, wargu tuho
w popele,
Stoga pri mne s ochotnošti, radčeg nežli
w Kostole.
Zabudnu o ginššjch pracach, nič nestoga o
pole,
Kdy gen Lencoš mohu mjeti, zapomenu
na role.

26.

Kdýž se dwe nebo tri sgjdu, hned mne
špomnu ženičky,
Šeptawagjc se: gačyže ste mali Lencoš se-
štričky ?

Gaku prácu s Lanom máte? čy bol do-
bry? Zmotričky!

Mocli že ste narobili z toho Lanu priád,
zičky?

27.

W ljhaguc, y wstawaguc, wždy gjm prig-
dem na misel,

Žadagu sy abych u njch, na každem kline
wisel.

Chcessli ženám nebe schwálit, takbys pra-
witi misel,

Že tam dobre Lany rastu, že gsy gistotne
sflissel.

28.

Powjm dale: Kdy pradeno ze mna už ude-
lagu,

Žas mne tleu piestom welmi, počoga mi
nedagu,

Močga, sussa, zo zwjgačgeč na Elbka
prewjgagu,

Potom zase na Snowalgeh, wffeligač
obracagu.

29.

Když mne na Krosna nawigu, prez brdo,
nitelnice,

Prewliečagu, pretahugu, a k tomu gess-
wice,

Wylom tažkim ubigagu, ofolo behagice,
Sflichtu mastga, až gjm ustane prawice
lewice.

30.

Dlatno ze mne udelané, roztaħugu meragu,
Potom zas na mensšge kufky, nožnicami stri-
ħagu,
Zase té maličké kufky, krcmarčkam roz-
dawagu,
Mnoho mydla na mu belost ženy premr-
ħawagu.

31.

Ach ukrutnost prewelička! — Lebo židom pre-
dagu,
Lebo samy na ledačuo len doma postrihagu;
Zossité zas warga, perú, poderu, roz-
rrhagu,
A tge ħandry do papjerní dosti lacno dá-
wagu.

32.

Tam zas ħandry zomna močga, a tlcu pre-
nárámne,
Nic celeho nezustane ani kufstička na mně.
Tam papgerníci rozličny papger urobga
ze mně,
Který také musy znášsat, mnoho zlěho
daremně.

33.

Zwlášst Wogacy papgerowje ědy fugtasse
máwagu,
Ktere do swjch Karabjnou a Mušket na-
bjgagu,

Papger zomna urobeny do powetrij das
wagu ;

A tak y tj gessite Lanu bolesti dodawagu.

34.

Několi sje dost hodnosti, y u Kralu dochodjm
Když gim do ruk, také Ženam na kossiele
prichodjm :

Wssať nicmeneg mnohem wjce neucti ga
nachodjm :

Zwlasťte řdyž po Purgacii nekomu se nad
hodjm.

35.

Tak hle celu Tragediu ženy semnu delagi,
Nad bjdu mu, utrpnosti zbola žadne nemagi.

Zwlasťte w Liptowe, a w Orawe,
moc se o mne staragi,

Ženy by snad nepriwikli bezemne ani w
Ragi.

Rozmlauwanj o Gústoch.

(Složil Ján Szente-Kereszty w Hontganske
Stolici.)

Marča.

Rozlične su sje Gústi;
 Neb gedneg paći se clusty,
 Gedneg chudy, gedneg bledy,
 Gina za barnawym bledj.
 Tá w tomto stawe gsucibo,
 Gina w druhem stogicyho
 Wjc a wjce sobe wáži,
 Za tačowim byt se snáži.
 Než ale z meg strany sje
 Bit gich tisje nebo wjce
 Bylo, nemam nad Wogačá;
 A mam žrenj wffeligačá.
 Neb wozensstj Officgeri,
 Co snadno každy uwerj,
 Swoge Pange bečelugu
 Gim gač detom powolugu.

Na Baal, na Gesellschaft wodga,
Ozdobený wždický chodga.

A co gich kráši neywice,
Tge gich uzke nohawice
Tak gim to stogj na nohach!
Gak ta kuoročka na stromách. —

Pri tom magu čest, Kenome,
Gako wonku tak y w Dome,
Smelý ku každemu prjstup,
Třebas ge Gross trebas Biskup.

Magu dostatečnu Gážu,
Kdy gim čo chibj rozkážu.

Gsu wšsecko Deteri na wjber,
A sto harku, ani ljber

K wipsánj gich nepostačj;
Ach! gen wogať se mi páci.

Za ginehoby sem nessler
Barby sem se wekem sessla.

K r y š t a.

Ach! zachoweg Pan Bůh Marču,
Z mna y mu Sestru staršsu,
Nežádam ga byt Wogenku
Ale mam ginašsu mgenku;

Nechat sy gako chce ktera
Sebe milého wiberá,

Ga gen zustanem w sweg mjri
Pri Stoličnem Officjri.
Ten bude mat netco sweho,
Netco z platu Stoličneho,

Necco y moge učinj,
Nebude peče prjčini.

Okrem toho gest mi dosti,
Když můžem žit wcé hodnosti,
Kterážto gim bywa daná,
Od Sedlaka y od Pána.

A kdekolwek se obratj,
Wssade gich Charakter platj.
Gsu Kuznjc społogitele,
Celé Obcy riditele,

Na njch se ģruntuge wždickj,
Cely náš Stav politickj.

Gsau Sprawedlnosti Sudcy,
Gsu Stromowe na swět saucy.

Magu Kavalierste Kucha,
Ža chrbtom wždickj Žagducha,
Statečné prjležitosti,

A slowem, wssečo w skwostnosti.
A tať Officier Stolicny,
Gestit mug Gust ustawicny.

Terča.

Také hore nosom djerky
Nemám gačo Officierky,
Ale ga kontentna budem
Spriwátnim G a z d o w s k i m ludem,
A wzáctnegššjho Towára
Nedržjm nad Ĥospodara.

Ten wždy ma swug chleb hotowy
Gať w Geseni tať w prednowj.

Rozkoffně w poŁogi Źige,
Nema Źadne Afflicie,
Netula se, doma sedj,
A za swogou Paňou hledj.
Neni k službám zawázany,
A Sstrapaciam poddany.
A čuo len srdce zaŹada,
A na chut Srdcy pripada,
Wsse ma doma nič nekupj,
A kdož ho tedy potupj?
A keď potreba ponuĹa,
On ge Paneg druhá RuĹa;
Na wsse dá pozor, popatry
A té Ĺurence opatry.
A na welike Titule
Kwapit neni moga Wúle,
Wsse paĹ gístoti chleba,
Nic mi wjceg nepotreba.
A taĹ se truffam, že azda
Nebude muog Ĺrome Ĺazda.

Ná n i Ĺ a.

Kadneg preŹrgem čo mám w Ustech
A drŹim o Wassich Ĺustech.
NeŹawidjm tĹch laĹúteĹ,
NeŹ pre muĹ sĹce ŹaludeĹ;
Ani gaĹ maĹ gsuce nenj,
To cele wasse miŹŹenj.
Ĺa len za widna y za tmi
DrŹat budem s AdwoĹátmy.

Ach len s njmi! tj su giste
Ukriwdenjch utočiste,
Sškody, statku, poctiwosti,
Žiwota, Urečitosti,
Gsau wždy pewny Obrancowe,
Opusštenich Zástupcowe,
Gsau sprawedlnosti Tlumáci,
Žadna lest gich nepotlačj.
Oni gsu té prawdy Slupi,
Uctj gich mudry y hlupy.
Wsseceť saud na njch zalezj,
Prez gich Ruťy práwo bezj.
Nesgau bráci neb mřáci,
Od malička se mi pačj.
Neno ga sšastkawé Růcha,
Pri tom su wljidneho ducha;
Pewně držga swoge sšiby
Na kráse gim tež nechibi.
Werne sšuzga každeg Strane,
A čuo len chceš znjch wistane.
Gsau we wssečkom ludga zbehlj,
Mnozy z nich na moc wibešli.
A tať me oči nepatrga
Gedine na Prokurátra.
Len s nim budem mat sive čini,
S nim chodgewat na Termini.
On, čo ma, to sy wzgat nedá,
Čo nemá, lechko wihledá.
A ag na moge Ureky,
Winagde prospessne leky.
A tať, na gineho Konto
Ga nedržjm, w Swete tomto.

Ljzika.

Chodasy kdo gačo wrawj,
Neni, nad bezpečnost zdrawj
Lepšseg wecy, a to uzná
Každá, bohatá y nuzná.
Co gestliže chceme mjeti,
S Doktorimi musjime byti.
A proto milššjho twora
Ga nedržim nad Doktora.
To ge naglepšsy Wohleči;
Kdy netco chibj, uléčj.
Opáči každý den Pulsi,
A hned, wedle swých Regul, sy
Koncept robj, w swogom Wtipe,
Gaké ma dati Recipe.
Na wodu, na wšse merktuge
Tak swu Paňu wždy. Kuruge.
A s welmi ochotnu prácy,
Prwššj zdrawj gj nawráci;
Da preservatiwnu zprawu,
Tak gu zdržuge wždy zdrawu.
Ba, čo wjc, y pri puorodu
Nelenj sweho obchodu;
Pomáha, dáwa Retunek,
Odháni wšsecel šfrasunek.
Žodná wec lubit Doktora,
On gestit zdrawj podpora;
Kdekoli a kedikoli
Nech dačuo Paneg zabolj
On ma w každeg takeg nuzy
Swé lekarstwj na porudzy.

Pri tom, kde gen prijde, wssudy
Wzactny ge u wssedkych Ludj.
Ma Commendu nad Selcgari,
W Statku se hned tež zapgeri.
Mnozy na hodnosti wigdu,
Co magu tedy za křiwdu?
A tak miig Duch len gich lubi,
A tak zle bywam na zuby.
Doktorku chcem žiwá byti,
Doktorku take zemřiti.

Ponewádž pať wnassom chtenj,
Gať widjm, Swornosti neni;
Neb teg černe, druheg bjlé,
Páči se a gestit milé:
Sliffine, gaťe o tom zdánj,
Dá nám nassa Stará Panj.
Gať ona powge tať bude,
Žnám, že každá na geg Sude
Ked už raz bude widaty
Prestane bez Appellati.

O statné wssedy,

O wssať mi to dobre zname,
Že na Stareg Paňeg mame
Dobreho, mudreho wudce,
A sprawedliweho Sudce.
Ona z dluheg zkuffenosti,
Wládne dospeli žnamosti;

A giž se tež k Smrti bližj,
Swedomj sy neubližj.
Protož na geg Rozgimantky
Pristaneme wsecky Scránky,
Appellatu kasugjce,
Sententiu čekagjce.

Stará Panj.

Marča, poddag mi Stoličku,
At rozsudim wassj přičku;
A ponewádž Appellate
Gjž wjceg mjsta nedate;
Ga, bez ohledu wseckeho
Wedle swedomj dobreho,
Chcjc was do poradku uwest,
Kjřkam: Deliberatum est.

Bez Exceptie, bez hany
Gsu sice wogenstj Páni,
A peřne gest byt Wogenkau;
Peřne, čest mat dnu y wenku:
Než když massirowat mussjř,
Mnohe odpornosti skusjř;
A po mnohem wandrowanj
Zniřne Wogna bez nadanj,
Žarazy Gule manžela,
Žned gest přeč twa radost celá;
Žned sy osamela Wdowa,
Žned ge nuže starost nowá;

Zned y syrotek Zromada,
Tak gať otec žiti žáda;
A odloženeho z Čáže
Asnad málo se ukáže;
Zned dobre časy pomínu;
A pritom ay twu Rodinu,
Nad kteru z Naturi samé
Nic milegššiho nemáme,
Zrjedka widjš, byw Wogenka,
Wždy bidljce z domu wenka. —
Než ay to pripomenu zde,
Že bars na slobodneg uzde
Držga swe Pange, tj Páni,
Maznagjc ge bez prestanj:
Wšak predce gegich trapenj,
Nišdy temer konce nenj.
Neb se musj wždicj tulat,
Po Kwartjeloch utulowat,
Kde odpočinku nemagj,
Než po zemi se walagj;
Lide se na ne hnewagj
Že prekažku od nich magj.
Než neywetšj gest trapenj,
Když gjm Dítjy onemocnj.
A protož Wogenške Stawy,
Nesau pre bjele pohlawy. —
Co se Stoličnjch dotjče,
To znagj Dítjy Rodiče,
Žna tež každy stary mlady,
Že mezy wššemy Urady
Nesjchwalnegššge su stoličné,
Keby boli ustawičné. —

Ale raz prjgdu tge časy,
Nemá dostatečne hlasy
W Restauratii; — pekne
Wšsecka ho nadege sekne,
Zložga ho ay bez prjčini,
A hned ge namestnjt giny.
Ktere s prácy za čas dluhy
Učinil sobe zassuby,
Preč su wšsecke w ošamženj;
Wtom Stawe stalosti nenj.
Pritom, Stoličny má dosti
Wždicky práce a starosti;
A tať neni dočonaly
Ten Gust ktery Krisska chwaly. —
Dale, Šospodarške Stawy
Ktera byt neglepšše prawj;
Wtom ma prawdu, že w počogj
Šospodár žige a stogj.
Než za swu polnj robotu,
Nemá wždy chleba gistotu;
Často proti swemu cili
Wibige baurka Obilj,
Potom gať stracačge hnjzda
Šyparen na prazdno hwjzda.
Od ginud pať nic nekwapne
Tať mu psota hačky zapne.
A mezy ginjmi weciny,
Ten chlieb ge welmy obecny;
A proto po nem dichtiti,
Nemůžem žadneg raditi. —
Tá pať mezy wami, kterať
Gedine žada Doftora;

Wtom ma sice zmiss prawj,
Ze neni nad dobre zdravj,
Žadneg wecy, a bez toho
Nic neplatj wladnut mnoho.

Ale tu, gačo ga páčjm,
Na to pozorowat načjm,
Ze Doktor ag k tjm gjt musy,
Na njchž se y patrit hnuusy;
K smrdutjm a k nařazenym,
S nebezpečnym owáženjm.

Tak domou nosj Choroby,
Žtoho su hotowe hroby.

Ginjm spomahal w Nemocy
Sam sobe nebude moci.

A tak nenj bezpečnosti
Zdrowj, w leřarskeg mudrosti.

Ba zdrowj nebezpečenstwj
Radneg ge w tomto manželstwj.

A ačprawe gsu w Wažnosti
U lidi, pro potrebnosti;
Wšak ay w pulnočnj hodinĕ,
Slobodneho odpočinku

Nemagu; hnedky gich wzbudga
K chorjm wolagicy ludga.

A pre tento žiwot horky
Nechwalim ani Doktorĕy. —

Než w poradĕku na ostatĕku
Wizme giž y Adwokatĕku.

Prednesené geg Duwody
Gsu dobreg zemi Urody;

Gsu plne ceny, platnosti,
Žnař prawdiwé nařlonnosti.

A gazyl chwalił nęści,
Gako se mi geg reč pácj.
Neb małzelskijeh Amaratuw
Nget lepšijich nad Adwokatur.
Tj wšęckę Sily, moźnosti,
Obetugu sprawedlnosti;
Gsu Grunt na njchź prawda stoj,
Gsu wźdy Wudcowe ł pokoj.
Gsu Syrotek pewnost, skala,
Gsu praw wdowskijch pomoc stala.
Gsu proti křiwde ochrana,
Neźjal mat takýho Pána!
A newgem čoby swet robył,
Aby gen Rok bez njch pobyl.
Nasrže bez gegjch wšęka
Lodička prawdy by kšęka.
Len ł Sprawedlnosti hledga,
Ze Sprawedlnosti chleń gedga.
A ay preto wstana lehna,
Wźdičę gich Pán Bůh poźehna;
A da gim ay w nebi mři
Swu mźdu, až se budu šwjti.
Mášli Muźe Adwokata,
Uwazneš? — witańnet z blata;
Křiwdu trpiš? — on to zmenj;
Zaloch maš? — leħko winenj.
Zly chř maš? — ten ho odwrati,
Statek maš? — nedá ho wzjati;
Škodę maš? — tu naspet zřřka;
Proces maš? — On ho potřřta;
A twe urečité Statky
On wiprawotj na spatky:

Zbohatne gestli zubožil,
Nagde y tde nepoložil.
Cela wec na njch w Processoch
Stogi, gač Woz na kolesoch.
A to sem sama skusila
Bolabych Proces stratila:
Než oni hned potom predce
Dodali k kolu swe plece,
A wec z fundamentu pobli,
Tak mi šťastliwé pomohli:
Na čem se ay mnohy diwj.
Nechže gich len Pan Bůh žiwj.
Gich Chwala se rozprostgera
Od gazika y od pera;
Od mudrosti, zmužilosti,
We wšem prozretnosti;
Gsu ludga hodny, osobny,
K každemu Stawu spůsobnj.
Gesťte y w bogj gich Gulka
Skworby potrássila Turka,
Gač myobich ginjch risjch,
Tu Spůsobnost nemagjch.
Mnozy zujch se swu schopnosti
Dostli fraginské hodnosti;
A prez celé žiwobitj
Žnagu mudre zachoditi
S manželkami; takže každá
S angelmi žiti se nazdá.
Ani si rozkošsu wjce,
Nežáda w Swete žigjce.
A tak ga z meč powinnosti,
Žrjch, okološtogjnosti,

Sudim tu prawdy glistotu,
Na mu swedomj čistotu:
Že naylepššijho Panika
Wiwolila sy Nanika,
Gestliže na gegj hlasy
Prokurator se ohlasy.
Generatim pať tato Wec,
Neylepe se miže wiwest;
Koho ti Sstestj doprege,
Ten nech twu postel zobrege.
Nebo na gineho hlede,
Weru zostaneš na Lede
Ten Sud gestit Stareg Paneg,
Každa miže pristat na neg.

4.

S w a d b a W l k o w a.

Wlk se chtel ženiti,
 A sobe pogiti, — Kozu sswárnu Pannu.
 Ta byla syrotka
 Žemrela gi Matka — Otec zlomil hlavu.—
 A když se s rukoval
 Na Swadbu powolal — Mnoho tisíc Hostj.
 Nejprve prijelú
 Potom ginich Žwerú ;— Neb zhotowil dosti.
 Kde se gen dal znati
 Žwer čtweronohaty — Ten musel tu byti.
 Neb sobe wlk dosti
 Chtel činit známosti — A prijelú mjeti.
 Medwed Gospodar byl
 Neb muženjch zweril—Kljč od swjch pokrmu,
 Wssecko mel pod rukú,
 Kgad, pohare, mužu, — A wssecku pripravu.
 Ljsska kucharila
 Wždickj gen mislila, — Co gim má wariti,
 O to starost mela,
 By gim uhowela, — By gj nehanili.

Ženjch na to hlebel,
A Ljssce powedel: — Kmotrička ma mila
Nic se ty nestarag
Mačku sy powolag, — By ti pomahala.
Ljsska mačky reſla
Aby se oblekla, — Že bude pomahat
Ljzice umjwat,
A Stoli prikriwat, — Tanjre odbjrat.
Mačka se zebrala
Wssrečo zanechala, — A prisska do Swadby
Služit Kmotre Ljssky
Umjwati Misky — Odbawit potreby.
Potkan gim kopal chren
Až mu byl zadel wen, — Neb odewu nemal,
Služil pri Kuchini
A mel buoty z hlíny. — Preto se nahnewal,
Takto gim powedel:
Kdibych ga byl wedel — Že my tu čest date,
Nebilbych prissel sem.
Buoty z hlíny nechcem, — Gle tu sy gich mate.
Nemůžem wnjch chodit
Woljm gich přeč hodit — Radneg budem bosy.
Přeč Buoti na stranu!
Už mam od njch Kanu — Nech wam gich čert
nosj. —

Gež pri obny škácal
Pečentku obracal, — Wchotně w Kuchiny,
Dgekl netopjery,
Kiby, ptačky, zwery, — A tomu pospas giny.
Lasičca bebala
Slimačky zbjrala — Po zahrade celé;

Kdýž gich nazbírala
 S chřenem obsípala, — Pražene w popele.
 T c h o r po stromach chodil,
 By šlepkam neškodil, — Musel šužit lišky,
 Orechy gim nosil;
 Lišku pečne prošil, — By kládla na Misky.
 Sam zdaleka sedel
 Nebo welmy smrdel, — A nesmel blízko git;
 Gen po pantech behal
 Šlepy, kury lapal, — A dawal gich warit.
 A když nawarili
 Na Stoly nosili — Gedlá welmy smačné. —
 Wšecy tancowali,
 Muzikanti brali, — Noti prerokosné.
 Žády s winšem přišli,
 Sotwa že dnu wníšli — Tak gich napogili! —
 Dali gim zahrati
 By šli tancowati — A se weselili. —
 Gež pečenku dawal
 A wino podawal. — P a r d u s na Stůl nosil;
 S o b o l do strjbrnich
 Lahwjc y medennich — Wino z sudu točil.
 Tak sy posedali,
 Štkwostne hodowali, — Na šwe občerstwenj,
 A po male chwili
 A tance se strožili — Dro obweselenj.
 Žagjc mu Družbem byl,
 Ten se tež weselil, — Že ho Wlčzwati dal,
 Ž toho se radoval
 Tak sy postakomal — Že y často padal.
 Druhy Družba P e s byl
 Ten se tež weselil — Že byl tam pozwany

Radowal se z toho,
Trubyl noti mnoho — Neb to znal delati.
Diwy Brau ohledal,
A hlasem powedal, — Kde sy tanečnice?
Pogal sobe Srnu,
Wšicku orhanu, — Ta byla družice.
Gelen byl Stary Swat,
Kazal sobe zahrat — Š ticha polsky Tanec,
Pogal sobe Krawu
Ša geg nohu prawu, — Ona mela zwonec.
Ta znala tancowat,
A tať postakowat, — Že gj každý chwálil.
Gelen se radoval
Krawu zamilowal — Až ho mnoho hanil.
Kobyla geg řekla:
Máš ty štěstí z pekla — Že sy vždy wesela;
Ga tu dawno sedjm,
Dosti krásne hledjm, — Žáden mne newola. —
Gazwec byl opilý
Wšak mel tolik síli, — Že predce tancowal;
Pogal sobe Mačku,
Gen o gednom Očku — A s nj postakowal.
Kocur Ssefraniť byl
Ale se zabawil, — Nepriness wecy;
Prissel gen w Nedeli,
Když mu to zwedeli — Trestali ho wšecy.
Panu Medwedowy
Na Swadbe Gazdowy — Wšecko w Ru.
čách bylo.

On med z wčelince bral
Do Sudku nabjral — Gať se mu ljbylo.

Baran začal hľati,
že nemohl dostati — S ťteruby tancowal,
Owcu mu zawdali,
A gj ponuľali — Než on se gen hnewal.
Ďagjc mu powedel
Gesste gsem newedel, — že sy ty taľowj;
Wezmy sobe Suľu
Ja nõbu neb Ruľu, — Ona ty uľowj.
Rano sta g nemeľkal
Pred Sluncem hore wstal — Wynssowat
gim prissel,

Rjkal: gaľ se magj?
Ty se nehnewagj — že wćera neprissel?
Zenich Stryce ćeľal,
A welmi se leľal, — že taľ dluho nessel;
Než ľdyž to mluwili
Geľo Strjćeľ milý — Rýs, na swadbu
prissel.

Do tancu se oddal
Ďudcum penjz podal — Aby mu zahrali.
Pogal sy Druľicu,
Totiž Gelenicu; — A taľ tancowali.
Slon musel wždy stati
Aneb tancowati, — Neb sedet neumel,
Taľ byl unaweny
Do cela strapeny, — že temer y umrel.
Widra gim ľuľila,
Raľou nanosila, — A gim gest dawala.
Medwed gj polapil,
A welmi gj trapil — By s nim tancowala.
Reľ! Sobolowy,
Swemu prjtelowy, — Ach peľne te proľjm,

Chteg tač dobry byti,
Deg mi Piva piti—Nech mug smed zahasim,
Pes swu Wewericu
Dobru Tanečnicu, — Wolal tancowati,
Ona priwolila,
A psa poljbyla, — Nebo byl bohaty.
Sobol uzrel Kunnu,
Welmy krasnu Pannu, — Dal geg wino piti.
Zawdal gj sswarnemu
Zagacku morskemu, — By ssel snj krepčiti.
Welike Weselj
Zwery spolu meli, — Pri tom hodowanj.
Gesti, piti, dosti
Meli až w hognosti, — W sseho Kochanj.—
Le w, gako Kral Zwjrat,
Kázal sy wibjrat, — Esoby krasnegssi;
A když ohledali,
Kozu uznawali — Za neyspanilegssi.
Počal tancowati,
Dal sobe zabrati — W sseligake Noti.
Tu wssičny wolali:
Vivat! gasny Krali — Žy wesel bez psoty.
A Wle napossedy
Na Newestu hledj, — A gj zwrtat počal.
A po malé chwjli,
Tač, se weselili — Že Kozu y — zežrat.

5.

P i s e ň M a r b á ě e.

Ach beda mne nescastnému,
 Že gsem nemal peĕnu Ženu,
 Wsseĕo Hospodarstwĭ,
 Wisseo na minžarstwĭ, — Pre newesti.

Sswarne kŕone, peĕne woli,
 Žyto seno we Stodoli,
 W dome prĭležitost
 Peĕna Vreĕitost, — Mal gsem wsseĕo dost.

Ach! mal gsem mal, než gsem zmrĕal,
 Boli srdce že gsem zmarĕal,
 Konjka wraneĕo,
 Peĕne sedlaneĕo — Gsem premrĕal.

Ach! mal gsem mal, premarĕal gsem
 Cuzge Ženy milowal gsem,
 Cuzge newestĭĕe,
 A sswarne panĭĕe, — Pestowal gsem.

Cuzge ženy zluo nescěstja,
Red ta chitja zle ta hostja,
Mna též zle uctili,
Nebo ma zlupili, — Dost užili.

Dost užili ag zlupili,
Zlupeneho zapowrhli,
Už komora prazdna,
Už ma niš nepozna, — A neuzná.

Nic nečjtani wjc w me Kasfi,
Kde sa može dobre časý?
Moga dobra wuola,
Wššade wdačna bola, — Gjž minula.

Richtiř gest moga odplata,
Na r.... welka záplata,
Žarastená brada,
A pušta zahrada, — Tradarada.

Boli časý gessre budu,
Gessre na mna nezabudnu,
Prigde čas radošti
Bude bez neresći — *** šty.

6.

Rozmlauwanj

o

wiwolenj buduceho Stawu.

Mlâdenček.

Žemer každodenne gessite w mé Mladosti
Misljm, pametliw gsa na budauce sstestj,
Kozwažugem toho, že co mám činiti,
Gaže powolánj, co pred sebe wzjti.
Každy pať na sebe pozorug w mladosti,
Tať, když starost prjgde žiw budeš w radosti.

Wesťec.

Mug milý prjtelj! ga znám, co rozgjmaš,
A ga to dobre znám, proč ty smutny bjwaš.
Ty misljs gakby sy mohł sstastnym byti,
Ga predložjm co chceš, můžeš wiwoliti.

Le kár.

Mne Aesculapius, mne Theophrast zplodil,
Střeze mé umenj ku šťastj zprovodil.

Nemáš nad Doktorsty Staw, šťastli,
wegššjho,

Any mezy wšsemi ucti hodnegššjho.

Ten neychudobnegššy, může zbobatnuti,
Doktor může statky mnohými vládnuti:

Dat Galenus opes wšseho má w hognosti,
Peniz, wjna, gjdla Medicus ma dosti.

Mladencek.

Medicus nebudem; nunquam sedet domi
Kdy člowek zemjra ma mrcha swedomj.

Silozoff.

Ne sláwa, ne hodnost, činj šťastliwého
Ani mnoho peniz blahošlaweného:

Nepritelstwj slawu, y hodnost porážj
A bohatstwj oben y woda pokazj.

Než Silozoffia, to slawné Umenj,

Nemá žádné w swete neymenššj promeni:

Nech bude chudobny, aneb potupeny,

Nech bude bohaty aneb wiwjššeny,

To geho Umenj ničdo neodegme,

A po smrti s sebau do nebes ge pogme.

Mladencek.

Silozoff nebudem ten se wždy turbuge,
A gačo blazen se s každým dišputuge.

Čižmár.

Čižmárský chlebjě ge poctiwy kus chleba,
A on to wšsecko má cokoli mu treba.

Který se wivčil dobre swé remeslo
Negde do Garmokou gestliby y zklesto.
Ale radneg doma sedj a pracuge,
Netula se w swete, swé gm-nj sedruge.
Ma on y zbrog pri swem stolku warštas-
towom,
Zlých a nespołogných lomj fordjtowom.

Mladencek.

Čižmarem nebudem, nebo remen smrđj,
A zubami tahat to ge urad twrdy.

Wogał.

Husár neyweselššj stworenj w tom Swete,
Neb za každým slowom prawj teremtette.
A cokoli widjš to ge wšsecko moge;
Ač ģazda y stokrat powj: dag počoge;
Y seno y žito obroł y pšenice,
Gedenj a pjtj a co k tomu wjce,
Kde prijdem tam berem, nikoho neprosým,
Deššj nechodjwam na konj se nosým:
Slawau Krale meho y ģa se honosým,
Kdýž pod zprawau ģeho mečem hlawy
Łosým.

Mladencek.

Nechcem na husarském konj ragtowati,
Lehko by mne mohli farmatringowati.

Walach.

Walaský život gest nade wsse životi,
Bača na salassj vžige dobroti.

Kdo na tomto Swete chce šťastliwym byti,
Ten musý syr gisti a žinčicu piti.
To ge gedlo napog nade wsse napoge,
Mug staw neywetšjho vžiwa počoge.

Mladencek.

Ga nebudem Walach, ani kozy pásti
Ani se nebudem wlačiti po chrašti.

Tkač.

Bratre! ga remesla mnohé sem okausyl;
Šdaž gsau vžitečne Magstru, to sem skausyl,
Že wšech ale žádné se my neljibilo,
Gedno tkačske se my nad gjne pačilo.
Kdiby žádný tkači na Swete nebyli;
Wermy Lide wšičtný nahý by chodili.

Mladencek.

Cigány bez tkaču Lide zůstawagj,
Wšak y ženy nasse pečne platno tkačj.

Prokurator.

Neylepe ge w Swete Prokuratrem byti,
Žodnosti wšselike w Swete okausyti;

Prokurator wzdický schopny člowek bjwa,
Něprawe začasto y faleš mluwjwa:
Dost na tom že plati y penjze magj,
Dost se gjm y welky Páni naklanagj.

Mladencek.

Weru ga nebudem ani Prokurátor
Sybag přeč ode mne ty gsy gen furator.

Kompan.

Nje na tom Swete wesselsji stworenj,
Trebasy nic nema nege skormucený;
Kompan; budže wlete a nebo y wzyme,
Dredce on kепенek wždy na sebe trjme;
A kde mu co dagj to sy schuti zage,
Gemu, kde ge koli, wssudi strowa prage;
On toliko rozum swug chce wybrusyti,
W rozličnem wmenj chce se wycwičiti.

Mladencek.

Ha Kompan nebudem; Kompan ge ha
missný:
Kdýž ma rongyos Kepen, to ge welmy
pissný.

Kolimár.

Kolimár, Kolimár, to ge sstastny člowek
On křemičku nagde w Swete kde ge kolwek.
Nakupj towaru a zložj ge w sklepe,
Potom zas na kóna do wysaby wtrepe;

Tak potomne pravj: gdi koničku milý,
Wer ty dam obroku gen my nebud hnily!
Zas gde do Garmotu: hey Páni kupugte!
Ked was y ossudim to nie nelitugte!
Tak potom penjze do mestečka wšýpe
Když domu přichazy, pravj: ay ma štípe:
Gdi služka na wjnce by sme se napili,
Wšak sme, chwala Bohu! dobre zarobyli!

Mladencek.

Kolimár nebudem: ten gen forheluge,
Ked ma mrcha Garmot potom herbeluge.

Organista.

Nemas na tom Swete tak lechkeho chleba,
Gako Organista; zage sy ked treba;
A gestli ubjwa ide na warhanj,
S muzykou hlad, žjzen odsebe odhanj;
Nebo pri Organe srdce se raduge,
A neymjzerneyssiho obweseluge.

Mladencek.

Když ge lačný člověk taby organowal,
Lenžeby se z toho newelmy wychowal.

Kragčjr.

Frater! ga sem kragec: Bragcowy ge dobre;
Kragec sa neplete a nikdy nezobre;

Kragcowy do domu donesu Towariš,
Red kabatiš mera winca za pohariš
Musga mu naljati y dobre zaplatit,
Ze sušenca kusstok může tež vchwatit.

Mladencek.

Kragec ge len kradnec ten wzdický krad-
luge,
Red mu newystawa wzubach natahuce.

Mlinar.

Bratre! ga sem člowek stawu mlinárského:
Žadny nemůž žiw byt bez remesla meho.
Ga mužy namelem wšestekych obživugem,
Kdýž mericu berem dobre preplnugem.

Mladencek.

Ani mlinaršty staw po mé wůli neni;
Melbych se ženami wstawne wadenj.

Kowac.

Kowacške remeslo wer neni neyplanššy,
Každy den donassj osoch šest margossj:
Než wer tomu težššie tež remeslo neni,
To ty prawdu powgem nebo sem šuffeny.
Mnoho ale na to bratre nechteg dbati,
Buđ kowac, budeš mat gašo gadufati.

Mladencek.

Abych kovačem byl darmo mne nawodjš,
Wšak ty wčernich štatach gačo kochnjár
chodjš.

Mendjek.

Neylepe na Swete gest mendjkem byti;
Neb kdy nema, co gest, musy se postiti.
Rano když prichazy dewata hodjna
Znedsy hrnky hleda hned porad wymjwa.
Potom gde do mesta, po parsy *) tara se,
Když zpiewa prawga mu: Fiam nekonag se.
Opet gde do školi dostawa šperatu,
Tak ge rad gačby mel padesát dukatu.

Mladencek.

Ga mendjkem budem y po parsy behat,
Y zpiewat, y štránғы na zwonicy taħat.
Ga se budem učit nech se štrica pari,
A keď budem Panem nawarjm sy zwari.

---

*) Pars gest latinske slovo, a tuto znamena w
obcach rady domowe; poněwadž mendicy
meli sobe oddelene Kady, po kterých chodil
s hrnkami pro gidla. —

7.

R o z p r a w ě a

mezn Pánem Farárem *), a P. Rektorem **
na horneg Mičineg, o tohoto Ženeni, gačo gu
geden z gegich Chrkewnjku wy počuwal, a po
tom na Wesselj Pána Rektorowom zradil
d. 18. Jan. 1791 w Slow. Lupti.

Prosým dagte že už y mne
Powjedat dačo sumnowne;
Wssať odpitugem že sa smijem
Wreč mgessat; ale čo powjem
Ge prawda. — Keď som raz z mesta ***)
Sel domou, prišla my cesta
Ysti pod farstie obloky
A w blate som stissiu kroky.
Syc to už s pou nocy bylo
Wssať se tam gessre swjetilo,
To bylo na Mikulasse. —
Ga som se pri oldomasse

*) P. Mich. Braxatoris.

***) D. Adam Chalupka.

***) To gest z Bistrice: nebo wsecko w Polj zowe
gu gen mestem, a rozumj Bistricu.

Ked som tam brawy predawau
Trossku d'ekde pozabawau,
Počal sem se čudowati
Ze tač dlho negdu spati.
Mistel som že nam Bůh rači,
Noc t' spánj dat a den t' pracy,
A že tač nahlu robotu
Nemagu, lebo w sobotu.
To nebolo; okrem ač sa,
Reku, trassil pohreb, a sa
S Kazňou wikonawat bude,
Gako y nas wššecy Ludje
Ač len ššestnact roku magu
S Kazňou se pochowat dagu:
Ale welmy zryedka w tedy
Ludga mreli, trebas bjedi
Dosti bolo, pohreb ššice
A za dwa, za tri mesjce
Nebou. Tač sa ludi malo
Od hladu pochowáwalo.
Ale som ga to po chwjli
Poznau; čuo to tam robili:
Nech len pozhowenja magu,
A prosym za zle nemagu
Wypowjem. — —

Počuwau som ga tam potom
Dlho pri ceste pod plotom
Pán Satár s Pánom Rehtorom
Ked tento so swogjm dworom
Tam esste biwau Quartjelom
Ako s vprymnym pratelom

Smluwali se, a showorka
Gegich, gen Panj Rehtorka
Bola. Snad sa to neswečj
že se y w takowe rečj
Včitele wydawagu
Ktery wetsse prace magu? —
Mislj to člowek, y ga som
Tak sudiu, ked som pred časom
Sudiu; až my storo potom
Esse len tam pod tym plotom
Ta Epistola ktera se
Čte práwe w Adwentnem čase,
Na pamet prišla, Pawlowa;
Tamto takto znegu slowa;
„Milj Korintstci nebludtě
„Pred časom že nic nesudte:
Rozważit každu wec kaže,
A počkat kjm se wkaže
Gegj konec; preto som ga
Len sluchal gať se showorga;
Budeli to k navčenj
Služit lebo k potessenj.
Lebo o te dwe se stara
Neywic každy Pán Sarár, a
Poznau sem že y tuto cyl
Wsseho co tať dluho mluwil,
Ten byl, ktery wždyčy mjwa
Ked netco s nami činjwa;
By čloweku navčenj
Poddal w geho položenj.
A wer Panu Rehtorowj
Mogemu Panu Amotrowj

To wtedy potrebné bylo
Proto se mu y libilo.

Rad bol takjho prijetele
Ze dostau gemuž se cele
W swých wecech mohl zweryti,
A vprymne poraditi.

A wssak wssemu mišto nedal
Co mu Pán Sarár powedal.

Dekowal za nawčenj,
Wssak wždy y swoge misslenj
Oznamil. Mne sa to libylo

Lebo to prawe tak bylo,
Just gačo ked Páni tacy
Magu njaku dissputácy,
Ked geden powge swa stówa

Druby se ginde odwola
Nuž cože? gač že to bolo?

Ta tomu k ženenj bolo,

A gebo milost Pán Sarár
Od toho ho odhowaral. —

To se da znat že tam sje,

Tak dlho se rečj wje

Mluwilo: ale ga gen wčul
Powgem co som ga sam dočul.

Takto Gjch milost Pán Sarár
Swoge duwodi predkladal:

Ey mily Pane bratricku!
Znablili ste sa trossjčku,

Len esste neprezerate,
Ked triadwacet roku máte,

A už feby ste len boli
Mne powedali cokoli;

Bolby som sa snad ay ga
Dau nawgest na to ženěnja;
Takby sine weselja boli
Kobili wgedno po wuoli.
Toby vž bolo s paradu! —
Ej škoda, že ste poradu
Prw odomna nežádali:
Počkajte že za čas maly
Aspoň ku curičnim Swatkom
Puogde, wer, lepšim porjádkom
Ani was nebude tolko
Stát: lebo y ga nekoľko
Zlacych doložim, a w lete
Lepšje to pogde, mi werte.
Ej weru ma mžy trošku,
Že ste obratili košku,
Takto ste ma oklamali.
Kde že ste sa sšikowali?
Do Akademyi Jenenskej,
Zey wer do Lupčj slowenskej.
Dawno sem ga se trošičku
Obawau o tau Aničku
Že wám na krč retaz pustj
A wás do Jeny nepustj.
Znedky mne to bolo diwno,
Reč ste sa wy na to pjwo
Do tych Prunich tak tabali
A dlbšje tam zabáwali
Zned som misleu: už ge reku
Po Jene po Wittemberku!
Selbys ty snad ta bratricku
Rebys tam nassel ženičku,

Alle pre Theologiu,
Pre školu Silozoffsu,
Pre tých slavných Professoru
Nepohneš se ani z dworu.
Wed ge to sic prawda: Jena
Wšedko gedno gest a žena;
Obydwa slowička weru
Sa menja len o literu
A trebas ge Panna Jena,
Len z G zprau J, bude žena.
Dobre wy mate bratričku,
Ani wám už tu cestičku
Netreba merat, a nowu
Tať nadarmo robyt trowu.
Ať chcete sy z Ženi Jenu,
Zprawite a z Jenj Ženu.
Školu někbyšte hledali,
Wšak ste tu dobru dostali,
Niķda wer to Učitele
Nevěga, co se manžele
W manželstwí navčít mohau,
Ať gen w nem chodj po Bohu,
Len žebyste wgaceg sweta,
Užit mohly za dve leta.
Tam ge ten žiwót Jenensky
Len esste žiwót studentsky,
Za petnact za šestnact roků,
W Debrecyne neb w Potoku, (S. Patak)
Lebo w Pressportku w Pressowe,
W Režmarķu, w Pesti, w Wacowe,
Do školi chodit wer te my
Nic nestogj proti Jeni.

Tu vnas ge už w Oždanje (Osgyán)

Dost hodna škola: azda nie?

Wer tam kedysý študenti,

Ked mali lepšše prebendy,

Boly taky gačo bucy

Chlap do chlapa k šabli Lucy,

Suzati gačo ty Turcy,

Na pozor gač Brandeburcy;

Ako geden tač po meru,

Kočkou onj mali weru;

A bežeč boli včenj

A predce sa do teg Jeni,

Lebo do Lipsku, Göttingi,

Do Wittebergu, Tubingi,

Do Grissiswaldi, do Halli,

Lebo kde ginde vybrali.

A tam sy za čas pobudli,

Trebas gač teško wyhudli.

Už ge to len prawda, čo wam,

Powjedau ten tam waždy Pán,

To ste samy zpominali

Kym ste chut do Jeni mali,

Že ked budete suchy len

Chleb gest gen každy tretj den,

Predca nepobanugete

Ač do nemeckeg wyndete.

Toby sice už zle bylo,

Reby sa tač pribodilo:

Ale ta žaden neprissel,

Na žobratstwo že ta wyssel.

On to len chcel oznamici,

Gač ge to tam dobre byti.

Werbyście nebanowali,
Reby iście sa ta dostali.

Noże mna počuwagte raz:
Dagte tomu pokog teraz.

Wet už len ať ta y nje
Was predce žena neminje.

Ať sa bogjite žeby ste
Tať družu nenassli giste
Y Anička was len počka,
Za gedno poldružba ročka.

Nehagte že to ženjenja
Teraz, wet sa potom len ga
Zanbyt musym, lebo za mne,
Lebo za was, feby na mne

Ludja sa zastawowali
Že ste mna tať oklamali.

Y to se bogjim, to ge strach,
Že budau wrawjet řed Vestra
Humanitas ma predbehla

Že ma wer ta moga zbehla.
Ag was muožu wzjat do reči,
Preto že se to nesweči,

Red sa mladšji Brat preteka,
A na staršjho nečeka.

Nuž řed nje o hanbu mogu
Stogte že aspoň o swogu.

Certe ge to s wamy psota
Teraz řed tať drabota!

Nuž sa Pane ženit mate?

Co? wy sa snad domnjwate
Že wam žena wtom vlewj?
Nože no, weru wigewj

Kde was tlačj wćul neznate,
Ale wer potom poznáte.

Wubec, wy znáte tje słowa:

Zena ge trowa hotowá.

Dobre to rjeķou, ķdo rjeķou;

Nechby ty y potok tjeķou

Samy zlaty, len sa ožen

To ty powedati mužem.

Mnoha taķ ģazdowat raćj

Wšedko po mali wywlaćj,

Trebas ne do hrdla, ale

Na šfati a na kořale,

A co ženi widja radj

Na ciffri a na parády. —

A wer hu ģa odhoworim

Len nech sa s nou pohoworim

Dowjem ģeg, cože sy mišlja.

Ale brch ģa zanho yšľa?

Weć y to ģmeno znamená

Že ge z chudeho plemena.

Chalupķa, to ge wer ne dom,

To len wjeme každy ģedon,

Malo sa tam z ģģártu ķadi,

Den po dny sa s pšotu wadji;

Za uż wer ģest pou roćjķa,

Ģašo ani len ohnjķa

Nedau ķlasti w šwecģeg Baude,

Ći som mau ricti w Chalupe; —

A dobre prawda ge weřsa,

Wer zobrat nemuožu ķed sa,

A to taķ w bišteg roćjne

Ży wer ge uš zle Domine!

Sama Humanitas Vestra,
Rješla že gjm prigde sestra;
A to som sam dosti wjdau,
Len že som nic nepowjedau,
Ked k neg nekodi pisali,
Že gu Sestrickou wolali,
Ny ga som to poznau hnedky
Že ge dcera gegich Tetky.

Už sy len ušta utrite

Bratrjčku! gačo wrdite.

Wtom nezwolj žadne prawo:

Už ge dobre; už ge brawo!

To Dán Sarár, a gen kratko
Dán Rehtor powjedau takto:
Dawno som sa ga w tom sgedau,
A nic som gjm nepowjedau;
Nebo som to wedel, že my,
Weru budu branit ženj!
A ač sa gich radjt budu,
Že mi nedobre zabudu.

Le ked sa onj studenj,

Ga som certe nje od ženj.

Už prosým, nech my gen pletky

Nerobia, či zrač po Tetky;

To sa sjece len nemuože

Zatagit; lebo akože?

To len ludja dobre znagu,

Který ma troštku poznagu.

Že ge moga matka Lupča

Nemečka; a tato Lupča

Mi tač vlastna Tetka prigde:
Ale to gessre neide.
Lebo ona tu Paničku
Totizto Pruny Aničku
Len za swogu Chowanjčku
Prigala a za Sestričku.
Proto sa od mna nazýwa,
Len že my u Tetky bjwa.
Ale to wjem, gegj sladka
Že byla Bystrice Matka:
A už y taka Sestrička
Weru může byt ženička.
Nech sa tehdi nic neboga,
Wer gjm žaden od Drihboga, *)
Neprigde robyt prekažku,
Bezpečne zprawja oblašsku.
To ge wer nie. Ale sje
Jena mi trossičku wjce
Zučj w Hlawe. Ale načo
Mi guž teraz len wolačo
Oneg pripomenut mali
Red ma pru odhowárali.
Dost mi naarčumentowali
Abv ma gen tu zdržali.
Lebo to nemoužem tagit,
Ga sem wzdíčky mel chut ta gjt.
Mohli tedi hnedky takto
Wrawet ako teraz, ač to
Uprimne wrawja. Ale ga se
Bogjm tač trossičku že se

---

*) Drihbog gest geden Šostinec nedaleko Lupci.

Stou Jenou tať zapjeragu —
No — len nech prosým wyznagu,
Wssať len, že ať ma y minje
Budem mat ženu, onj nje.
Nuž mila Jena len Vale!
Nepugdem wer ga tať zdjale,
Red tu wre mna škola bližšja
Gest, trebas od twogeg nižšja;
Okrem ať potom s ženičkou,
Gať Tessedik s Tessedičkou —
Ly nuž cože ōrdōgunti;
Weš ked budem panskje Gruntj
Mat, do toho Saksku weru
Puogdem, prezrem každy djeru;
Za gedno čtiri mesýce
Prechodjm wšsecky wesnyce.
A ked sy poznacjm gmena,
Peknuo to bude včjenja.
Ja Reverende Domine!
Už mna to weru neminje,
A už ge tež čas yst spati,
Teraz se dissputowati
Nebudeme. Ani psota
Mna ani tato drahota
Ani že sa onj storšj
Od ženjenja neodstrassj;
Punctum! — —

V! a ga tež pod tim plotom
Skoro zmrznem? či ma potom?

A wgem že Pán Rehtor wyhra:
Cože wetge to len yhra:
A či som ne dobry Prorok?
Toí! kde že ge esste pol rok?
A už ge tu y Wesselja
Ako kolweť sem mislel ga.
Nech gjm len Pán Bůh pomáha,
Který sam wšseckým spomáha,
A gegjch zdrawj zdržuge
Sylu čerstwosti daruge
Aby w lásce žit a bywat
Mohly s namy dluho: Vivat! —

8.

Na tauž Swadbu :

Baraboncaš Digáľ

dáva recepti pre mladje newesty, oblečenj w belastom kepenku, klobuk sširokŷ na hlawe, opasany žjnočkou, na ktereŷ wišŷ kulač mesto kótöššika, a w rukŷ držic tekŷncu, mesto kigača ; nasledugjce slowa sam vstne wrawj.

Narozeny, wzactny páni,
Sedlačowe a žemanj!

Dobry wečer wám wynššugem,
A tač troššku odpitugem,
Neračte my za žle mjič,
Že som smeu tuto wštaupiči;
Do tohto wassho Conwentu;
Weš sa ga tač dluho len tu
Nezabawjm ; len som priššjou
Aby som sa s wamy žrššjou,
A naywgač s mladoženjchy,
By som chtel gen tač potichy,
Diskurs wgeš a gim poradu
Dač, ač chcegu megu raddu.
Ga gsem Baraboncaš Digáľ,
Kepenok, Kereššič, Kigač,

Moug Klobuř, — wessečo to swečj
Že sa my ělajchagu rečj —
Zowau ma Černo: Kneźnjkom,
Akoby som bol Kneźnjkom.
Ak dowolja wasse Lasty,
Muog Protokoll Olegkarřky
Čo my gessite moga milá,
Stara mati poručila,
Otworjm! —

—
Ked my toto přečitate
Mne y Diskrecyju date,
Že my nawratite werjm,
Preto wam ho do ruč zwerjm.

—
NB. Da do nekoho ruč nasledugicy Werffe: —

T i t u l g e g j ě h.

Sprostičke Concepty, W kterych sa recepty
Dawagu nalezti Pre mlade newesti;
Zložene, spisane, Od gedneg Babečky
Ale naprawené Od gegj dewečky;
Wytisknute w Mudrozamku,
Skrze Baraboncaš Janku. —

—
Neyprw: Kdýž na Sobaš pugdeš,
To wčinit nezabudeš,
Žo dwa stručky cesnačowe
Ždwe bjle petržlenowe

Položíš sy do čizmicěk,
Alebo, ať máš črevičječ.

Widjš, to sa k tomu hodj
Nic ty potom neustodj;
Wjš, w taky čas mrcha ženj
Ked sa totiž nekdo ženj
Moc prowadja swoge čari,
A tak sa gjm nepodari.

Lebo ten Asmodeus Duch
Nemuože wystat taky puch.

Po druhe. Zachowati hleď,
Ked na Sobassj mladý Žeť

Kuku ty podda: ty gemu
Stisni maly prstotěk, že mu

Až y s potrpenim bude:

To wrawja ti stari Ludje
Že on nic wladať že sebou
Nebude muoct; než pred tebou

Zostane gen gačo prstotěk,

Prehodiš ho y pres wrstotěk;

Bude sa křčit pred tebou,

Čakoby nic w dome nebou.

Ale ga Digat bych radiu

Kdiby sa ma kdo poradju,

Žeby len nechal mladý Žeť,

Stisknut sy maly prstotěk; Čet

By hcela mlada newesta. —

Něž či to zna gedna ze sta?

Wes mu pre to neodwysne

Prstotěk; ale nech geg stisne

Dobre, dobre celu ruku

Žwje ona, co ge to kuku.

Ani kufat nebude muoct,
Tak gu podmanj pod swu moc.
Nech ona ma prst wo wlade,
Muž za celu ruku, kaže
Bude chcet gu wodit bude,
Žas sa len budu smjat lude.

Po tretj: Tež učja nassj,
Že keš budeš pri Sobassj
S mladjm žetom pri Olcarj
Stat, trebas on bude stary;
Abys mu stala na nohu,
Že taš budeš welmy mnohu
Moc mat nad njm, choc kedi ho
Strčjs pod postel bjedneho.

To sy tu dewčatko misly?
Žy werby sme tu zle wyssli,
Čoby som ga mu potrela
Patu, lechčoby trpela

Ža toto moga hlawička:
Žy wer ge to zle mamička!
Po čwrtte: Keš pugdeš spati,
Žledjs toto zachowati:

Dag gablko komu koli
Rozkrogit prawo napoli
A gednu polowic zec ty
Druhu dag mlademu žeti;
Nuž sa potom s tebou wždicky,
Na prawité polowicky
Delić bude we wssem, dá ty,
Čwokolwek len bude mati. —

No to sa my pači wssetko,
To dobre mate matečko.

Takto to dewčatko rjeklo ;
Akoby sa semnou zrjeklo.

Po pate : Red do postele
Lahnete , warug se cele ,

Abys ani len slowjčko

Nerjekla , pokjal koljčko

By sa k tebe , tože sa hlas ,

Neprihoweril mlady žat ;

Gladže , nassj včja o tom

Že ked sa pohnewaš potom ,

Muž sa porisse k tebe nagpru

Prihoworj twug muž , a pru

Sme to wšsecky robjewali ,

A dobre sme sa mawali :

Ža šest roku mnohe tizne ,

O ! a gať ge to obtizne ,

Statym bjwat , gest , a spati ,

Čuo sa snym nesmješ emluwati.

Po šeste : Red na druby den

Duogdes gž z otcowsteho wen

Newezmi že sy praslycu

Ani pjest , ani truhlicu

Siwacu k mlademu žeti ,

Lebo wer , akby sy deti

Mala , potom — illyen atta

Budeš mat samje dewčata.

Ba to my gedna starička

Wrawela už raz ženička :

Že wer , na geg dussu , kby

To wzala ta s sebou , žeby

Wšsedu bjedu s sebou wzala ,

Čoby som sa nenazdala , —

Ba už ga to werjm Matko:
Keklo geg zas to dewčatko,
Ze keby sy tá starička
Čwo wam to rješla ženička,
Ked mladou newestou bola,
S sebou tjeta wecy bola
Wzala, totižto praslicu,
Pjest, a sšiwacu truhlicu,
Žeby bola wšsečku psotu
S sebou wzala; ať robotu
Psotou, a bjedou nazjwa,
Gačo to u hnilich bywa.
Ay to wšsečko proto radja,
Len že sa tať hned nezradja;
Lebo to wgem, každa Mati,
Kadaby djewčence mati.
Náčuo se ginuo rodjwa,
To malo osohu mjwa,
Aby powjem ku prijkladu,
Tjež dawagu tuto raddu:
Ať nechce mat žadne deti,
Prw nežby k mlademu žeti
Slušne pripogena byla,
Zamku do studne hodila,
Ako wrawja, naplnenu
Mačom a dobre zamčenu,
Ze počjal ta w studny bude,
Potjal deti mat nebude. —
Lebo nech na dewat kofy,
Čwo sa s nimy trawa kofy,
Alebo na srpi stane,
Kym na Sobassj nestane.

A aby lachko rođila
To radja, aby skočila
Potom z woza na wrecusko
Mučno, že wer tač lehučko
Budau sa z ney sypat deti
Ako z wreca muža letj.
Wssač sa to wer pečne wecy?
Boh dag boli dawno w pecj. —

9.

Haemorrhoides Heviziensis
L - - - nyi.

(Teto Werffe y P. Tablic dal witlačiti wte Knižečky, kteru pod tytulem: S l o w e n s t j W e r s s o w c y we Wacowe 1809 widal, na Stranky 70, ale gich welmy počessyl, takže jim y originalnost odsgal, a proto se tuto tak, gal slozene byli, nazhazegi.)

Szivem! zas my čosy chibj —
Niewgem, asnad my te hriby,
Aneb co gjne škodilo?
Abý len horššge nebylo.
Nech sa pacholek hotowj
Stjnto listem k Doktorowj. —
„Charissime Doctor Glózi!
„Ga nezdrawy Synak Božj!

„Tie newjm co se my stalo —
„Gafoby ma w boku klalo,
„A po teg chrbtoreg kosti,
„Čemu se sam diwjim dosti,
„Chodj čosy hore dolu —
„Ani kgedlu nemam wolu:
„Ach prosým te, nestežug sy
„Prisť prehladnuc moge pulsy!
„Wšťak poznaš moge prihodi
„Lepšie z pulsu gačo z wody;
„A sam prigjci nemoha,
„Braček prosým ta pre Boha!
„Poslli my Dočtora Wezu;
„Nrawce my po chrbte lezu. —“

Wratil se pacholeč z Pesscu,
Len že darmo meral cestu,
Doktor Weza nebol doma,
Že patientu mnoho ma;
A Glozius doma sedj,
Ale že tež nema kedy.
Ach nechaj toho muntaka,
Radčeg pošlem pre Didaka,
Lebo my ge už čas dluhý,
Zned prihotugem list druby. —

„Domine Frater Didace!
„Oznamugem wam na kratce,
„Že som we zlém položenj —
„W mých kostech počoge nenj;

„A nagmeneg na chrbáte.
„Wy snad wic člowectwa mate,
„Gať ty Parochačj w Pesťte,
„Pridie ě mne dneška gešťte.
„Ay w boťu ma čosy kole
„Ani ě gedlu nemam wole.
„Ga som to nikdy newjdal,
„A wice bych wam powjdal,
„Kdibyste mne nawjšťiwili
„Pridreť že Didáčku mily!

Szivem! possli toho Jana
Stjmito listem do Hatwana;
A na toho Gloziusa
Že nema kedy, weru sa
Tať hnewam nau gaťo treba.
Počtag Plundrať! nikdy teba
Moge kone, ani Wezu
Do Hewiza nepowezu.
Ked nechce prist, hlavne wecy;
Tať ge to s tymito Nemcy
Ked Embersjgu nemagu,
A na Slowáka nedbagu
Tolko gaťo na židaťa,
Ely len škoru pre Didáťa!—

Tot sem Pane! — Witag Bračku!
Počug len mily Didáčku;
Gaťo sem ga wčil pochodel
A ěbych len půwod wedel,

Mogeg wčilegšseg nemocy,
Dost mišlym we dne y w nocy,
Ze snad w prostred meho leta,
Musym git z tohoto Sweta?

O perillustris Domine!
Nemagte mišlenky gjne
O tegto wasseg Nemocy
Ani we dne ani w nocy;
Wšak wám nechybi tať mnoho,
A nezemrete-wčil z tobo;
To ge len ta Sciathica,
Canis ipsius motiřa!
A to my werte Domine
Šlatq žila was nemine. —

O příčinách Závratu.

Quo fata ferunt!

R.....s.

Mundus rotatur
 Hoc demonstratur,
 Každě rano kdýž hore wstáwam
 Ga Závrat máwam.

Festus.

Tak gest ano! — Ga obserwugem
 Tež, kdýž wandrugem
 Phoenomenon
 Toto; než doma — Kde ani hroma
 Nemam, sic non!

R.....s.

Kdýž někdy idem z Čebowgec
 Do nassich dolnich Drijselgec,
 Časem y tu Experientiu mjwam
 Že dwoge slunce na neby widjwam.

Zeme se kruti, Poli *) behagi,
Horj vrchowe préč vtečagi.
Noha ma negisty činjwa kroč,
Prez garoč nemohu vrobýt škot.
Copernik pravdu mel
Když prvny powedel,
Že se ťem točj, slunce stogj,
Ta hypothesis wždy ostogj.
Čože Bačik B... o kromu powj?
Snad y on to werit gest hotowy.

B... o.

Do kuš sem byl mlady,
Bez fuzou bez brady,
Bez ženj, bez detj,
W predešsem stoletj:
Stal sem pewne gač Čhlap,
Škálal richle gač cap;
Spawal sem we wode,
W reky aneb w brode;
Gač wewerka z buka na buk,
Z cera na cer, z duba na dub,
Šmjaral sem se, než teš
Y ga brmim na spec.
Wten čas Kopernik lhal,
Ga sem se z neho smal,
Ptolomeus ten byl, — Gemuž sem ga weril.
Než teš y ga Kopernika,
Za hwězdaršeho očjka

---

*) Polus nebesky všel.

Držim, gemu chwalu dawám,
Neb gjž y ga Žáwrat máwam,
We dne y w nocy, — W zdrowj y w nemocy;
Postel ma se pohybuge,
Do kola semnau wandruge,
A žily dam otwarati,
Kuce y nohy rubati;
Abych mohl pewne stati,
Kopernjku frčkir dati.

Než to wšsečo nic neplaty,
Žas se my len Žáwrat wratj.
Slissel sem sice, — Ga netco wjce
O reto gjste wecy;
Ale mne to šškrela, — Wšsečo we mne wrelo,
Ž Sweta sem chtel vtecy:
Kdo často opily bywa
Že ten wždický Žáwrat mjwa,
To my gest powedjno,
Že ne woda než palene
Činj hlawy spochabene,
A Žáwrat, gať y wjno.

R.....s.

Mundus est errorum taberna!
Toto gest gjstotne reč werna,
Est cavea stultorum,
Panegyris Rectorum.
Kdo mnoho w Kostole spjwa,
Ten často opily bywa. —
Dawno gest to, že Cantores
Amant liquorum humores

Len my počme k Boeskaimu *)
A začnime Pjseň gju,
Od večera až do rana,
Kufagme pilne do džbana;
Nech Kopernjš po mesicy
Bludy pre nás; do pivnicy
My len počme, nic nedbágme,
Pohárike wyduchagme.
Ta tam len ge nassa wáha,
Nas len k Sudu srdce tgáha.

B. - - o.

Nedbam, počme via novi
Pjme! než co Klarča powi.
Chlapče chod do palenicy!
Nach nam kľuč da od pivnicy.

Chlapc.

Poslal ma Pán R. . tor k wám,
Ci se wám pači neznám,
Abyste mu dali kľuč od pivnicy,
Sic že pugdu wššecy k Elenicy. **)
Že gim esste wššecym hrdlo horj,
To wrawga nášš! Pánj R. . . orj. —

Pánj.

Gag, do gasneg strely! — Cože zamysleli,
Co zachceli?

---

*) Boeska gest pberške s.owo, slowensky Sud. —

**) Ku Krčmarči. —

Od božjho rana, — Kufagu do džbana,
Ty korheli!

Powec ať chcu wgaceg piti,
Muozu tu bla, z mogleg łjti.

Chlapec.

Wer wám Panj tať wzkazala,
A kluč my predce nedala,
Ze aź chcete wgaceg piti,
Můzte wšsecja z gegj łjti.

R.....s.

Fratres! to ge po Krupynsky,
Zhruba, a ne po Plachtinsky.

Reby mne moga rebrina *)
Tať nechcela dati wjna,
Navčil bych gu pišťati,
Tať ģrobjansky wzkazowati.

B...o.

Tagdem ga sam, — Neb gen ga znam,
Snou zachazati,
Mne ho asnad ta da, — Aź ma wiđj rada,
Chcy ģj oklamati. —

Panj.

Na mog dussu neda wer tá,
Chodte už raz pred do čerta,
Wy oźraňj!

---

*) Takto objćegne tento swoggu ženu w žertu gmeš nowal. —

Wšak ste wšecy gažo čapj,
Či ste ženj či ste chlapi,
Zromowany!

Nedam kluč, čo čerta zgete,
Dožgal tych ta neposslete.

Dube! bla, gaž se targate
Gaž morgacy nosy mate!

A wy stary! zas pigete

Žase sy nos dobjete!

Či wžete, gaž ste wčera chraľali?

A zase ste len ožralý;

Žase se budete pochabyti,

Pilule nebudu osožiti.

Lahnite sy, wyspíte sa,

A wy Páni pakugte sa!

Takých troch korheloch tak lechko nenagde
Gaž gste wy! bars prjam nech do Tripolis
tagde,

Sotwa že opitga gedno won wispíte,
Žas len do pivnice opit sa bežjíte!

R. . . . . s.

Amen! už ge nam dost,

Toto ge welka žlost,

Amen Frater! buďte zdravý!

Podme, neb nam da otrawy.

Ady Bache ty zustaň Panem,

A žkazjš tu šselmu Amen. —

11.

S á d ě a;

Ě Swadbe Jana Kocšan, a Susanne
SchuleĚ we Weličneg 1770 držané,
pristrogena.

Nady počuwagu na každom weselj,
Keď peĚne zaháda ten Ěterý ge smelý;
Ěteg přjčini, by ste se nezamislili,
Ěcem was kus rozohrjat, gaĚ muchy w
Ěisely. —

Predložim wam, sprostu ale peĚnu háďku,
Ěteružto muožete háďati z poradku;
Nech se malo trudi, Ědo má twrdu hlavku,
A nech malo chyta mįsto wrabca Ěawku.
Muože sa vhadnut bez wseĚĚeho hrjchu,
A Ědo gu zwje tedi nech sedj po tichu;
Služit Ě poĚtiwosti to bude Ěenjchu,
Keď na geho Swadbe zažigeme smjchu.
Protož kažďý otwor ussj gaĚ pirohy,
Počuwag tu hadku! wšak ty za to rohy
NĚkdy nenarastu; trebas maš ostrohy,
WseĚcy ticho buďte nemgeřagte noby —
Ga wam příležitost nezawdam Ěu waddám,
Ani babky za to od was nepožádám,

Každy mne muož sluchat y Kubo y Adam,
Nos mu neodhriznem ked takto zaha-
dam. —

Čwo ge to za zwjera, čwo to za potwora,
Stogj pri obločoch, negde do pitwora,
Po lukach se tára, nechodj do dwora,
A zna kde ge Gazdy každeho komora.
Niž ho nemůž lapit do sydla gač straku;
Ale samo bežj každemu do šaku;
Nema počtjivosti edyž sedne k tabaku,
Niž ho newizene ked wuogde do maču.
Na krawe se nosy, a ne na paripe;
Tabak rado widj, neyde ku pjepe;
Ked z kanwy won wjnde hnedky se rozsype;
Tam hledj y ono kde kassa wšjepe.
Newuogde do hrnca, w Rocle na wrch stane;
A ket warja kutle ono neostane;
Na Krstjenj bywa ale len na strane;
Na Swadbe mu byti niždy nepristane.
Z pohrebu ho honja y tam nesnje kufat;
Gač ho nema Slepka musy se popukat;
Z hostiny wteka; netreba nan hufat;
A k pečnym kolačom neda se ponukat.
Wšwade sa zamješa do každeg skleńice;
Nemiluge žita, nežada pšenice;
Niždy ho w gačmenj nenagde Dennjce;
Tak z owsa wteka, gač od Sibenice:—
Gen, samu toliko miluge pohánku;
Když maslo chcu mutit sedne sy na dbanku.
Po šátroch se wala; a černu Cyganku
Niždy neopustj, chođj za mestánku.

S Kralom s spolu gEDA, s nym spáwa w
Komore,

Wždy se za nym wláci y dolu y hore,

Anaza rado wiđj, nebywa na fare,

Ma ho y Richtárka, ngetho v Richtáre.

Rektor ho posadj mezy gjnich w škole;

GAť knížky newiđj negedga gch mole;

Prwssuo ge na Kréme, prwssuo y w
Kostole;

Na wančussj liha, honja ho z postele.

Na kočj se wozy, a to sje na predku;

Když se zblížj k Skladu hodja ho do stredku;

Lezi na Chodnjku, nikdy newistupj;

W krame ge na predku a niť ho nekaupj.

Gestliho Anaz nema vžjwc Anazom neni,

Když yde na Kancel nese ho w kessenj;

Často ho spomjna, a to w každu Rázen,

Kdo tomu newerj weru ge to blazen.

Žaden to mládenec, žádná nemá Panna;

A wssať ho ma Kocsay a Schuleť Susanna,

On ho ma na predku a ona na zadku,

Kdo mižes uhadnúť hadag tuto hadku!

Hadag čwo sem w Swětě? či zwer? či pať
hlina?

Či riba? či chrobať? či ptať? neb zelina?

Nikdy my nje zyma, wssať sem vždy w
klobuku,

Negsom ga mlinarom, a wssať robjm
mauku.

Kde peču koláče tu ga pri nich seđjm,

Alle na žádný chleb ani nepobleđjm.

Kadneg sy za ten čas lebnem do Korita,

Po muťy sa walam, neidem do Syta.

Kucharčy wždy semnou poljewku správagu,
 Mne neywjc priSwátku ludja zpomjagu.
 Rowač neukuge bez mne potkowycu,
 S kigem wždyckty chodjm a nikdy s palicu.
 Ba beze mne žebrať kraup sy newypjta,
 Y tam musým byti kde robja kopyta!
 Gať ma Čizmár lapj, s swjmy towarissj,
 Hned ma chce utopit wo swogom čirissj
 Tať ma s nym zababre; y futro na sáre,
 Že bys mne nepoznal y cez okulare.
 Gazdowja mna znagu, neb sem gjm we
 sečky,
 Kdýž Krémárka ročj sedjm geg na bečky.
 Beze mna negedja male detj kaffe
 Y kdo mna wyžene nikdy nemá kaffe
 Rozub, Kochi, Kachle, hnedby se zrutili,
 Kdiby sem ga nebol, nikdyby nebyli. —
 Žadagre že prosym čwo ge to za šarkan,
 Nemož wilgest na plot wšak winde na
 pářkan,
 Každý z was nech hledj na swau vlastny
 ruřku,
 Tam ho weru nagde, a dwoge na řřku.
 Každý to má w oku, nema ho na twáři,
 Wgac ho nespomenem kačka samy pary,
 Kdo ruto weliku pohadku wyhadne,
 Nech sy nekde ř sudku neb ř poháru sadne!
 A za može zdrowj pjge s dobrym duffem,
 Pohar za poharom řřach za řřassom.
 Za řteružto lastku, gemu podeřugem,
 A dam mu penaze gať nahle nařugem.—

Gina Hádka

pri tejže príležitosti čítaná.

Wššecy starý Ludja y wššecy mladency,
 Který tu sedjete anebo ste wtancy,
 Wššecy také chlapyctery tu strezjete,
 Gačo male wrany, wysluby berjete,
 Nerozawte usta, a hned vmlknjete,
 A swyma vššima žaden nepohníte.
 Prestan y ty hudec na twych huslach hrati,
 Prestan na Barbore, obleč na nu ěati.
 Pošte sem z Ruchyne y wy starje Babi
 Kterje slijepky, husy, ale wššak nje žaby
 Warjte; s pšlnosti tuto posluchajte,
 A že wam mast z hrcow wikypj ned-
 bažete!
 Pošte sem newesti pošte y paniččký,
 Prestante Ğazdowja rozdawat bochniččký.
 Poš sem Cymballista odlož te paliččky,
 Wy za pecou šeti nezrutke Rachtliččky!
 Gednjm slowom: každuo, trebasy z Pu-
 chowa,
 Trebas sy z Párnice aneb zo Žasskowa.

Bars sy hned z Kubyna, trebas z Tafenoweg,
Bars z Mezyhradnjho anebo z Djeroweg.
Nech slucha, gať ge tu, neľdo z Orwy^s
šněbo,

Wy pozor dagte genž ste z Istebneho. —
Každou, prawjm, ninj k tomuto čitanj,
Poď, a pridag k nemu pšlne poslauchanj.
Nassjch Predkou wždycky ta običeg byla,
Ze se pekná smjessna háďka predložila
Tem který na swadbu negať sa přiwlekli,
A nebo tať pili že gjn: šzy tekli.
Toto prawjm dáwno na Swadbach bjwalo,
Ze sy urobjli negaťo diwadlo. —
Ponewadž pať y wy ste se sbromaždili,
Nic k gjnemu, háďam, než k tomuto cjlí,
Abyste starosti zo seba zložili,
Dobre sa nasmjali a dobre napili.
Protož mozte wššičny ktery chcete sluchat,
Red gedlo zaštidne nebudeme duchat:
Zaháďam wám háďku, kteružto na pradkach
Nikdy nesiššjite, ani na porgaďkach.
Ne ge tať obecna gaťo stromi w lese,
A gať missi w gedneg Dedine w kolese,
Kdýž onj nemagj žaden pardon w lete
Trebas su ňa polj anebo w přjklete.
Kade gu len zazre, neľdo swogjm okom,
Znedkyza nou beha, a to s welkym křokom,
Kdýž ulapj schyti bez dobreg powaby,
Wsadj do kolesa mesto koljmaby. —
Newala se tato háďka gať pišnička,
Dudanom, Dudanom kdeže sy duššička!

Nekážda gu zhadne Dora nebo Katka,
Nebo tať neraste gačo konška matka.
Newje oteg každy, neb obecna nenj,
Gačo na Jazrivog ked sa Kubo ženj.
Weru taľych málo pastjer za krawámj,
Nazbjera, anebo zdwihne za owcami; —
Ne každemu se ta na gazyťu pletje
A žádná gu šewka z domu newimetje.
Ale už prestanem wgač hu wchwalowat,
Šnadby som ě ostacťu musel rewotowat.
Seďte len po tichu wer wam gu už powjem,
A šuoby to bolo taťto sa was dowjem.

Tuo že ge to za wec kteru potrebugu,
Čizmari obzwalšste ked škoro pracugu,
Ona se nachodj mezy gegich rjadom,
Mastja gu šlaninou, a nekodi s madom,
Wišechdy s nou pracugu, niťdy sa nezdere,
Dost se pekne šwiti, rza gu nezožere. —
Škoreg sa zchrobačge, že gu zgedja mole,
Neywjc gu čizmari tratja pri kostole.
S nou paragu šari, s nou čistga podesswj,
A predce gu niťda newypustja z posswj.
Ked treba do mlina, s nou ydu na muťu,
Z ktereť čiriš warga, w ućadenom hrnku.
Wjac tu sebe wadžja gať špežowu mustu,
Nebo moc pomaha ě čizmarškemu kunsťu.
Dawnoby uš boli čizmari na psotu
Wyšši, a robyli s čizmamy drahotu;
Keby s touto wecou nemohly pracowat,
Werubys gjm nesmel robotu šacowat.

Blazniwy gu čižmár ukáže kdižkoli,
Ale mudry nišdy, krome wdobreg woli,
Keby ty gu dawau ttebas ty geg treba,
Werubys mu nedau, ani kusěk chleba.
Do rhu na garmoš zo sebou hu nosy,
Choc yde obuty, a ttebas y bosy.
Muselby to čižmar welmi byti hlupj,
Co powje, ked stratj, že sy druhu kupj.
Šlatniš mu gu neda, muože sa neradit,
A keby y zprawiü, wšak nezná osadit.
Potom kdo uhadne wšsecko to uwerj,
Že ge weru prawda, w prse sa uderj,
Mohou by sa nišdy čižmarstwo neucit,
Ani swogu hlavu nedat magstrom mučit.
Kdo tohto nastroge wčas sy neopatri,
Ten se darimo učj, za dwa roky, za tri;
Naš Pán mladoženich toho dobre znage,
Že ge zle čižmi šit bez toho nastroge.
Gesste ked bou chlapec toto sy opatril,
A polud ho dostal do roka se trápil,
Teraz už má druhuo, nebo prwšsuo stratü,
Toto už nestratj, ttebaby sa napiu;
Ba kdibys na sylu, chcel mu odnati to,
Zodiuby do teba, ačby mau kopito.
Nišdyby on se byl neoženil azda,
Keby toto nemal bolby plany Gazda.
Sotwaby bol pogal y nassu mladuchu,
Ktera pri Sobassi byla s nim w kožuchu.—
Keby toto uneg nišda nebyl widau,
Wouby sa neženiu radneg mláto kydau.
Ba sotwaby tuto za stolom obsedel,
Kdiby na tuto wec u žuzky nehledel.

Ona bezen nišdy wlasý newazala
Y tam snóu spomohla a potom schowala.
Ne ge fakesš, lapsy, naprstok, kopito,
Nje šsidlo, nje ihla, musšta a fordjto;—
Nje konope, ššurma, nje ciffrazb, howál,
Nje ššarkhajto, klatjšk, ani žaden fonál.
Meššuo ge že ocel a twrdššuo že škala,
Nišdy se nezlomy a zridka rozškala.
Žadagte už wššecy, ššerjch sem zawolau,
Že ste ššoro zhadli: abych se radowau!
Ga som sa dost trapil, y wy sa kus crapte,
A kdo won uteka za kačku ho lapte!
Sem ho doššikugte tu nam musy¹: dat,
A keď neuhadne budeme ho badac.
Ga som už dost wrawel, teraz že wy wraute,
Keď to uhadnete do tanca se magte!

Ž w a č.

Wlaškú pozdrawjte: chceli na weselj,
Dobre se traktowat gaš mucha wššiseli.
Nech sy dá napisat: a chodj so zwoncom,
Šširj radi popreš a dwa hore koncom,
Swatom nech kaže priš, s welišym koštru-
bom,
Tak dobre poradj sebe y ššwým zubom! —

NB. Dbe této ššádky wiložga se dolu nižje, pod Nro. 14.

Sádanj Wjna s Wodau o Prednost.

Byli hody bohaté, sštedré, welmy hogné
 Od pokrínu, nápoje slawné a ozdobné
 Tam kdýž se gedenkaždý, do sřtosti chowal
 Mne opilého w bahně, wšsecken swět zas
 něhal.

Tu ga witržen w duchu neweda o sebe,
 Prissel sem w tom widěnj, do tretjho nebo
 Stál sem tu, gač bez dussy, hlawa se mi
 točj

Divné wěcy spatřili, této moze oči.
 Na swém Trůnu sedj Bůh, saudce spras
 wedliwý,

Duch mug we mne se leká, wšsecken sa
 truchliwý,

Newjm dále co bude, Angele létajj,
 A mně swjmi křidlamy, hrube zastáwajj.

Enocha sem též widěl, muže bradatého,
 Že s Pánem Bohem chodil, wedle boku
 geho,

Widěl sem na ohníwem woze Eliasse,
 Gačož také s Tablámy Proroka Mojžiše.
 Čtiry a dwadcet starcůw, na trunech swjch
 sedj,

A gedenkaždý bystro, na mne tudy hledj,

W o d a se postavuge, pred sudcem wšš
země,

Woda y Wjno swé, wichwaluge pleme
Každy vššy natrča, a pilne poslaucha
Slawy w gedno skladajc, ššepcu sy do
ucha.

Gať totiž bude woda, sebe wichwalowať
A wjno swoge ctnosti, ěteráť wipra:
wowáť,

W o d a.

Wjno se naproti mne daremne wipjna
Sprawedliwj sudce wiz, neb twá bude
winna,

Zdálíž se nad wodámi, Duch Boží nes
wznášsel,

Když zařlady swěta, mocy swú winášsel.
Kde w ten čas bylo wjno? ěde? nech se ohlásy,
Ach dluhé welmi přěšši od te chwjle časy
Kdy Noě po Potope, počal zem dělati,
A wjno motykámi, težce dorábati.

W j n o.

To tobe platj woda, tj wecy táratj
Nenjlj obyčeg prw, podleššj dáwati
Tebe Búh prweg stworil, mne naposledy
pať,

By mne za tebú pili, pro mug wjborný
ššmať.

Nech ědo prw pige wodu, mne též nech ořusy,
Ten sy tehdáž smjchem, utre swoge ššúzy
A rékne: Búh pomáheg, z neho piti opet,
By moge nohy mohli tancowati minet.

W o d a.

Sám Ján tebe tuto w twé lži pohledáwa,
Když dj: Každý neyprwé dobré wecy dáwa
Než když se zstij lide, tak horššich pred:
kláda,

A proto daremná, gest twá wzáctna rada.
Ba y sám Krystus Pán mne ctíl opravdowe,
Žadage ze studnice, piti Jákobowé,
Pil z potoka na cestě, gako Dáwid swědčj,
A powjššil hlawy swé, podle Božj rečy.

W j n o.

Tak gest; zdáz tačé nepil y z winného kmeně?
Cože mluwil z přičini winného kočeně?
Že ho od této chwjle, gjž nebude piti,
Ale w Králowstwj Otce, chce se ho napiti
Proč mne Bůh stworil čisté, ne zmiššané
s rebů?

Gá sem samo pro sebe, ty zustáweg s sebů,
A tač, kdo wodu s winem zmiššanů užjwa,
Ten hressj proti wodě, z wjna se wismjwa.

W o d a.

Swatý Pawel Apostol, učj swatau rečj
Aby se lidé wjna warowali wššecy,
Neopjgegte se, dj, winem wněmž každá
ctnosť

Tratj se, a pacházj zněho prostopassnosť.

W j n o.

Tu učeni Pawlowo, nebránj wjno pit,
Ale bránj toliko, prasatom se sprawit

Woda žaludku velmi welice zařřodj,
Wjno žaludek hrege, a řřdrawj přiwodj.
Pročje Tymoteowy tuto radu dáwa!
Wodu pit mu zbranuge řřwjnu nahowára;
Řřka: nepi gjž wodu, ale wjna řřrowně
Vřjweg pro žaludek, a pro nemocy twé.

W o d a.

Wjno, čože miřřjřř? wřřařř sy ty řřádného,
Nikda neuzdrawilo, řřloweřřa choreho,
Ty teřřku hlavu řřinjřř, a noby telecy,
Skladářř pigakuw dolu wřřřade po ulicy.
Kdo tě pige, muřřj tě řřáždý odstonařři,
A muřřj hnedky z rána se ponosowati,
Gařřo bys ty žaludku mohlo pomáhařři
Když tě žaludek mnohý, muřřj wen wiđati.
Snáđ řřy ty uzdrawilo Námona Syrřřkého,
Na řřřze prařřiwého a malomocného
Ale řřdyž se sedmákráť okupal w Jordáne,
Odeřřla nemoc geřřo; gařřo w piřřme máme.

W j n o.

řřloweřř zraňřen od lotruw do Gericha gđaucý
Wřřřeřřen na ceřřě ležel, we řřřwv tonucy
Bilby muřřel zemřřiti, muřř ten zbedowáný,
Kdyby wjnem nebyli uzdrawené rany.

W o d a.

řřaha! tam né gen wjno bylo, ale oleg řř tomu.
řřđaliž od narozenj, řřebrařřku řřlepému
Woda neosořřila, řřdyž se mil w řřibnjku
Tařř, řře se řřáždý diwřřil, na tomto býđnjku

Ten byl Křibnjš Geruzalemšký Bethezda
Uzdrawená musela byti dusse každá,
Kolikrátkoli angel tu wodu formautil
A do neho pacient nedužiwj wstaupil.

W j n o.

O predíwná wodičko, když tě lidé pigj,
Zdálíž wbrisse nečigj, škrkánj w tu chwjli,
Odkud y Dawid Boha ponjžene žáda
By nedosáhla brčká k dussi geho woda.

W o d a.

Komu beda? Komu auwe? Komu zwady?
Gistě, né těm, kterj pigj wodu radi,
Komu křik y rany? y čerwenost očj?
Gistě né těm kterj s wodau usta mođj.
Ale těm, kterj se zdržuge na wjně,
Gačo toho wššicknj z kaussenosti wjme.
Opilcy po cizjch ženách radi hledi,
Kadi při newestách nečistotnych sedj.
Noach wjnem opogen, ležel gsa odkřitý,
Chám za to musel, zlorečenstwj wzjti,
Lot opogený také páchal krowosmilstwj,
Zle gačé pocházegj hřichowé z opilstwj.

W j n o.

Prawda gest, že kdo wjno zbytečně vřjwa,
Ten rozličné zlé wěcy páchá a zlj býwá;
Ale, kdo ho užjwa, šrowně k swé potrebe,
Ten zachowá poctiwost, dobre gměno sobe.

W o d a.

Gjž ale widelolis, kdyžby wodu pili
Lide, žeby se při nj wadili a byli,

Twug rozum tebe wtomto přewelice miji;
Než řečnížě gestě nětco w tuto chwili!

W j n o.

Magjli negakowau wážnost také hody,
Kde se s wjnem nezdraučá, gen z krčaha
wody,
Smutný, kdez sedet musy hodowniř pri
stole,
Gačo kdyby na kážni sedeli w kostole.

W o d a.

Ty wjno sy swadliwé, to twé přirozenj
Gá pač hlásým twau wzteklost, robým
rozlobenj,
Škreky, bytky od tebe wždycky pocházegj,
Častokrátě opilcy krwe wiléwagj.

W j n o.

Weru ma přehádaš, newjm ti co rjcy,
Asnad sy musjm rjchle zapáliti swjcy,
A hledati důwodu, proti tobe wodo,
Proč mne máš tak tupiti? nechutná ne-
zdošo.

Twug nápoj planá wodo! gestie gedowatý
Musyl tě Elizeus solj uzdrawieci,
Z teg přičiny Pán Krystus wjno z wody
dělá,
By žádnému člověku woda neschodila.

W o d a.

Wjno rozum člověku mutj, slepj oči,
Opilj člověk y tam, kdeby nechtěl skočj

Z boža na bož opilj sem y tam se točj,
Když on dluho swú hlavu z weresdurka
močj.

W j n o.

Žoha wodo! wšak se lidé tač k tobě mjwagi,
Ze tebe po smetiščách wšade rozléwagi,
Ale mne do sklepistých piwnjc schowáwagi
Wodu howadá, ríby, mne lidé pjgagi.

W o d a.

Wjnkó, newjšši toho, že deštit' gest z wody,
Zdáliz dešit' neprinášj wšeliké urody,
A ty by sy wimizelo na wšeckých winicgach
Nebylo bys w piwnicech, w pohároch
w šlenicgach.

A tač woda bez wjna na wěky müž byti,
Ale wjno bez deštitě, nemüž se roditi.
Kád winnár na to hledj, když w čas wš
nobraňj

Prucký dešit' z nebe pršj do řadi do putni.
Bez wody nemuže se počrm uwariti,
Rucho bez wody se též nemuž očistiti,
Bez wody nemuže se chlebyček napécy,
Bez wody by zemreli, wšecký žiwé wecy.
Bez wody nemužeme plawiti pres Kěly,
Bez wody nemužeme mjtí ríby, račy,
Bez wody ani wjno nemuž nasčrz byti,
Než ho musý neyprwe woda poroditi.
Žaden w swětě bez wody nemuž byti oráč,
Koželúch, Čiznár, Kuffngar, Remenár
neb Rowáč,

Wšecťý řemeslá welmí wodu potrebugj,
A tý, ěterí na wjno nádoby hotugj.
Mnohé nacházegj se we swětě Kragíny,
W ěterjch se ani geden nenagde Amen
wjny,
A wšsať bez wjna lidé mohau žiwj byti,
Bez wody by museli pořapat, pomrjti.

W j n o.

Pořm, gařžoli chutný, bezemne nemá chut,
Kdo pořm s wjnem zmiřsa, pocházj mu
odtuř
Wšecťá dobrota w brjřse; z wody bljřty
plínů,
Ale wjnem w žaludku řřřřawky pomínů.
Proto wodu gen chudý a řřaupý piřáwa,
Že za wjno turácky, newelmi rád dáwa.
Škupáť by se rád napit, řdyby darmo
dali
Toho, řdož darmo dáwa, přewělice chwálj.

W o d a.

Wjnko nechlaub se mnoho. Welebne Swá-
tořti,
Odemne se začali, meřž řjž na, tom dořti,
Řřest Swatý nemůž byti bez wody do-
bre wjř,
Neb přikázal řřřřiti s wodau řám P. Řeřjř.
Řdáljž woda netělla z boku Řřřřowěho
Řdyž okauřiti musil řopj přeostřěho?
Za Messyřsse swětu w Jordáne řřopila
Řdyž řřřze ruřu Jána Řřřřta řem řřřřila.

W j n o.

Nech tak bude wodičko! meg tau chwálu,
pregem

Alle se gá v sebe radugem a smegem

Nikdy Syn Boží k wode nerekl tá slová:

Alle k wjnu: wezmete, pite to gest krew má.

Krew pať ne woda wsecken swět gest wis
kaupila

Krew se s poswatnjm wjnem w kalichu
spogila

Krew kagjci hrijšnjky wsecký očistuge,

Krew Krystowa neduhy srdce vzdrawuge.

W o d a.

Dobre mluwjš, než pomni, co ti P. Gežjš dj,

Zjžnjli kdo, poť kemne, a napi se wody,

Poplinu z brjcha geho řěky wody žiwé.

Kdo wěrj we mne sylně, nebe ho nemine.

Kdoby se napil wody, kteraž ga dām gemu

Nežjžnilby na wěky ale bude tomu

Studnice wody žiwé, k životu wěčnému,

Priššjcy se na wěky čloweku hrijšněmu.

W j n o.

Ten ženich Salamaunü opatril se dobre

Mjm přesladkým nápojem, když newestu
sobe

Poga!, a do pivnice wjne gi zawedl,

Š gegjžto pršj mlěko, a sladky musšt tēkl.

W o d a.

A co to? nic, Pán Krystus k wodi takto dj:

Kdoby se koli nechtěl naroditi z wody,

Nes

Nemůže do Králowstwí Božího přigiti,
Musý se w Pekle s Dablem na wěky trá-
piti,

W j n o.

Ačkoli ditky malé ty znouu zrozuges,
Do Božího Králowstwí wšsecky uwozuges:
Wšsať gestli se po Krstu w hrjchy nawraz-
cugj,
Skrz mne se pri večerj Pane rozhressugj.

W o d a.

Tak gest, ale žádného nepokřteného
Nemůžej rozhressiti Žida bradatého.
Musy se Turek, Dohan, y Žid pokřstiti,
Prw nežli ma od tebe rozhressenj wziti.
Kdýž Lid Boží z Egypta wíhazel wesele,
A Mojžíš wudce wělky wedl Izraele;
Bůh na Morj čerwenem brozne šwi činil,
A s Lidem Izraelským dobrotjwe minil;
Woda se rozstupila more čerweného,
Suchu nobu přewedl Izraele ctneho,
Wogško Laraonowo y skonmy stopilo,
Wogško Boží na brehu radostne spjwalo.

W j n o.

O přemila wodičko nechlub se w twe rečj,
Wšsať o winowe mocy wedj Ljde wšsecky,
Gen kdýž se wínka malo napjže dobroho,
A žebračka spjwati počuges chudeho.
Ba budeli kdo dobre mne wínko pigati,
Tomu y pod přísahow můžem sľibowati,
Slow. Werffe.

Že kdýž po smrti prigde k nebeskemu stolu
Bude spjwat: slawa na Wysostech Bohu!—

Toto Sudce nebesky, kdýž pilne rozwázil
Wodu schwálil, ale wjc Wjno sobe wázil.
Tu wssickny Nebestane počali wolati
A geden nad drugeho, hlasyte spjwati:
Spjwali rjčagjce: wjno zwjrezilo
A wodu wjbornosti swú gest přewjssilo.
Krik tento kdýž k nebi welice rozmáhal,
A ga sem se produbil, a spjwat pomáhal:
Že wjnkó gest lepssj, nežli wodny pramen,
A protož postakugme, a rjčegme: Amen!

14.

Wiloženj Šádek.

A sje na Stranky 79. pod Nro. 11. Šna-
mena literu K.

Na Stranky pač 83. pod Nro. 12. znamena
Ž u b y.

Slovenské žertovné Lexikon.

Z Logiki.

- 7 Synonima — Dva gedno tělo.
 Genus. — Pole.
 Species — Žáhon.
 7 Differentia — Médza, chotár.
 Individuum — Snop.
 Proprium — Pes na (swém) smetisku.
 7 Accidens — Na nohavicach záplata.
 Substantia — Sirenja w žware
 Quantitas — Sedlácka Lížica.
 7 Qualitas — Mlžaná Panna.
 Passio — Zoly w tenj.
 Quando — Špozdíly pošel.
 7 Ubi — Štracena wec.
 Situs — Šnily Kubo.
 Opposita — Rohautí.
 7 Relativa — Krawa s telatom.
 Contraria — Wlk z baranom. — Mačka se
 Dšom. — Trn w oku.
 7 Privativa — Šrach pri ceste.
 Contradictoria — Stare baly. — Odwrkla-
 wa Služka.

- Enunciatio — Žagaſlawy Orator.
Subjectum — Podoffwa.
Praedicatum — Prjhlawof.
Copula — Dratwa.
Oppositio — Dwa wozy w záwoze.
Conversio — Na opať Kozuch.
Consecutio — Sluĥa za Pánom.
Syllogismus — Práwo.
Praepositio major — Panstwo.
— minor — Sedlactwo.
Conclusio — Dereš.
Terminus major — Rychtár.
— minor — Polgár.
— medius — Notariuš.
Figura — Panna pod wencom. (Kriwocty)
Modus — Motika na repu.
Expositio — Nemecky Goljër.
Exemplum — Mesfár w klade zawreny.
Sorites — Rebrjšk.
Dialectica — Dwoch dworou Pes.
Sophistica — Cyġanska wečera.
Comparatio — Presolena Kapusta.
Dictum de omni — Sedlacy na Panstom.
Dictum de nullo — Nikoho nenj doma.
Suppositio — Pokrowec pod Sedlo.
Canon — Curator na swadbe.
Methodus — Lopatškany tanec.
Ordo — Diwe Žusy.
Definitio — Zrach s Kapustou.
Demonstratio — Šrkadlo pred Pannou.
Scientia — Westec.
Argumentum — Duťát.

Entimema — Wož bez oga, Krawa bez roha.

Antipraedicamentum — Kuchárška zástera.

Postpraedicamentum — Podchwostina.

Propositio cryptica — W Kochu Sodro:
wyna.

Quaestio dubia — Pečna Žena.

Finis Logicae — Na mise ostatna haluska.

3 Grammatiky.

Quot sunt partes orationis? — Kolik jest
částek modlitby Páne?

Nomen — Pán.

Pronomen — Uradnjš.

Verbum regens — Uge na woze.

Participium — Ohniwo na retazy.

Adverbium — Nálepok na pecy.

Praepositio — Okuljare.

Conjunctio — Kassa s mljekom. — Pácka:
nina s widigancom.

Interjectio — Sešfran w poljewki.

Gerundium — Rigak.

Lux — Halusky s twarohem.

Tenebrae — Opešance s mašom.

Tristitia — Prazdny Pohár.

Stultitia — Na opaš Kozuch.

Celeritas — Šaiduch Kapusta.

Patientia — Stará Žena.

Tentatio — Pečná Panna.

Misericordia — Lawička cez blato.

Gloria — Na Kostole hálka.

Benedictio — Putera brinze.

- Superbia — Pudruwany Sluha.
Simulatio — Zdusene wjno.
Helio — Rowác.
Dubium — Krémárška Panna.
Fur — Ženaty Sluha.
Vagabundus — Mlynár.
Afflictio — Nemec w tancy.
Silentium — Pusty mlyn.
Huc et illuc — Krosna.
Certitudo — Slamou podopreny.
Fides, spes, charitas — Kremen, ocgelka,
a prachno.
Inspector — Žebrač.
Auctoritas — Welke bruchy.

Ze Syntaxi.

- Malum necessarium — Žena.
Multiloquium — Kréma.
Sine oculis — Nemasná polewka.
Cum oculis — Masná polewka.
Patienter se habuit — Sibali ho.
Coena laconica — Krátka wečera.
Optimus malorum — Zbognjč ktery drubjch
prezradj.

Ex Poesi.

- Trochaeus — Kriwy na gednu nobu.
Spondaeus — Zdrawy na obe noby.
Tribrachis — Dach o troch wrchoch.
Seansio — Rebrjč.
Hiatus poëticus — Žagačlawy, Orator.

Ex Rhetorica.

- Thropus — Obracany dolomán.
Ironia — Cyganstvo.
Metaphora — Požičany klobuť.
Metonymia — Otec za syna.
Synecdoche — Heden za wseckych.

Ex Juridicis.

- Querela — Stará žena.
Allegatio — Ostrá šabla.
Condensio — Ša káčky.
Revocatio — Naspak šwagre.
Veni mecum — Prisažny.
Feras domum — Sudce.

Ex Medicina.

- Hydrops — Mokra piwnica.
Disenteria — Nabhly posel.
Chiragra — Leniwec.
Podagra — Koritnačka.
-

Registří.

---

	stránka
1. Chwála Slowákú	5
2. Žaloba Lenu	9
3. Rozmlauwanj o Ěustoch	19
4. Swadba Wlkowa	33
5. Pjseň Mrháče	39
6. Rozwlaurwanj o wiwolenj budućeho Stawu	41
7. Werse na Swadbu P. Rektora Mi- činskeho	49
8. Na tuže Swadbu	62
9. Haemorrhoides Heviziensis L.	69
10. O Prjčinach Žáwratu	73
11. Žádka	79
12. Gina Žádka	83
13. Proces Wjna s Wodu o Prednost	88
14. Wiloženj Žádek	98
15. Slowenske žertowné Lexikon	99

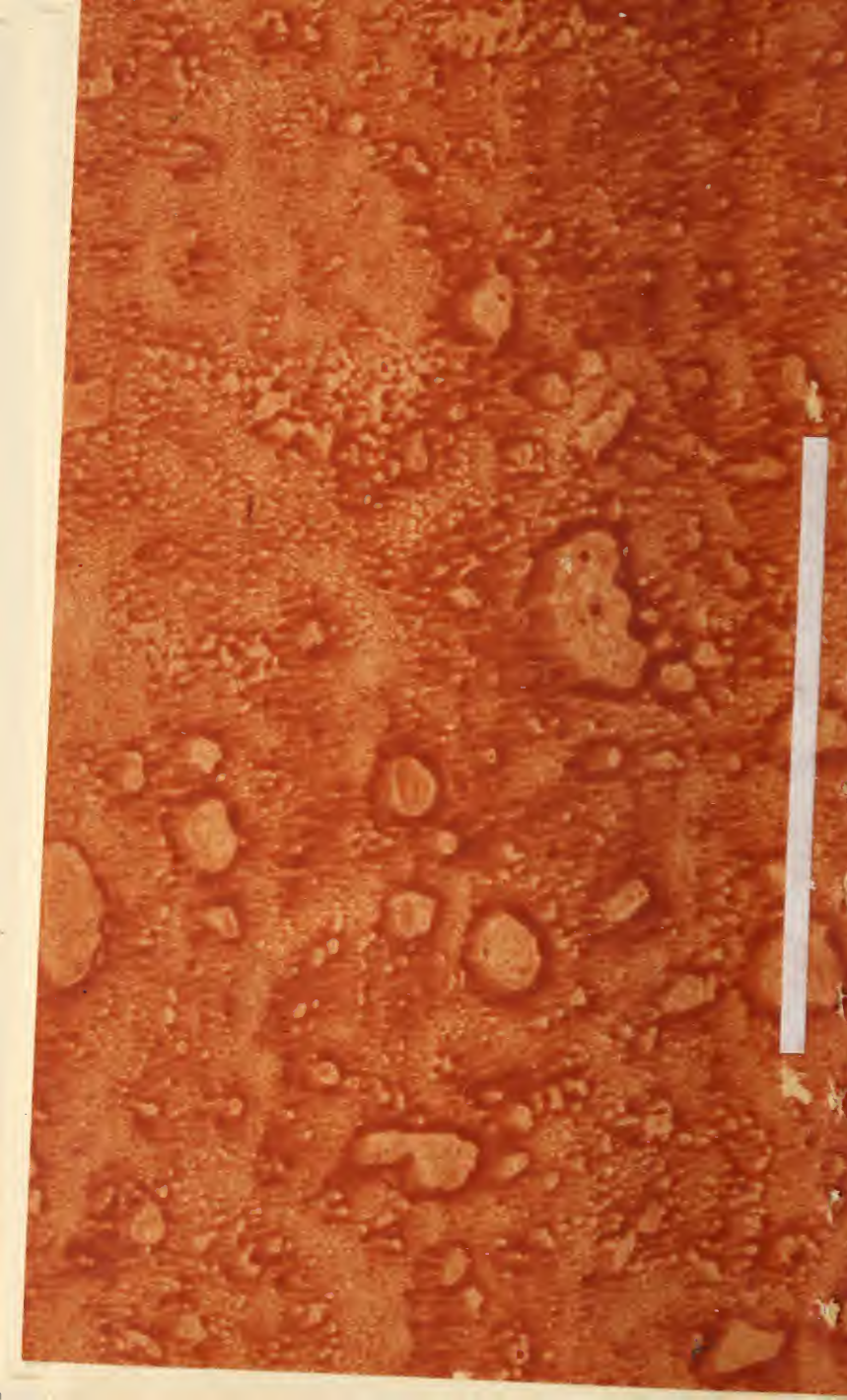

Slowenské Werffe Jána Čaploviča
(22. IX. 1780—29. V. 1847) vydávame pri
príležitosti 120. výročia jeho úmrtia ako
vzácnu, zriedkavú zbierku, dôležitú pre po-
znanie našej literárnej minulosti i pre rozví-
jajúce sa vedecké bádanie.

3477-176
LOT Z

Vydala Matica slovenská v Martine roku 1967.

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: Feb. 2007

Preservation Technologies

A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

JUN 1977

LIBRARY OF CONGRESS

00023810633